

KORZYSTANIE Z CYFROWYCH USŁUG NA ZAAWANSOWANYM POZIOMIE

PODRĘCZNIK

Wprowadzenie

Nasze życie w coraz większym stopniu oplatają technologie cyfrowe. Wykorzystujemy je do wykonywania codziennych czynności: sprawdzamy prognozę pogody i rozkłady jazdy, zamawiamy taksówkę i pizzę, słuchamy muzyki, płacimy rachunki, dokonujemy transakcji bankowych. Funkcjonowanie w Sieci dla większości z nas jest już czymś z gruntu naturalnym i intuicyjnym. Czy to spostrzeżenie odnosi się również do naszych kontaktów z administracją publiczną? Czy odbywają się one za pośrednictwem nowych technologii?

Sprawna i przyjazna e-administracja tworzy ważny impuls rozwojowy dla państwa. Pozwala zaoszczędzić czas obywateli, uprościć procedury i zmniejszyć koszty czynności administracyjnych. Mamy nadzieję, że wnioski i rekomendacje przedstawione w tym przewodniku staną się punktem wyjścia do konieczności z nich korzystania.

e-Obywatel: z jakich usług cyfrowych mogę korzystać?

Polscy obywatele mogą korzystać z kilkuset e-usług publicznych zlokalizowanych na różnych platformach i portalach rządowych.

Są to m.in.: Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP), Platforma Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS), portal obywatel.gov.pl, portal biznes.gov.pl.

Obecnie tworzony jest Portal Rzeczypospolitej Polskiej (Portal RP) – gov.pl, który docelowo będzie stanowił bramę do wszystkich informacji i e-usług publicznych. Zintegruje witryny internetowe ministerstw, urzędów centralnych i urzędów wojewódzkich oraz ułatwi dostęp do usług cyfrowych, które państwo oferuje obywatelom.

Administracja udostępnia, modernizuje oraz buduje nowe e-usługi, które umożliwiają załatwienie spraw urzędowych z dowolnego miejsca i w dowolnym czasie, bez konieczności wychodzenia z domu.

Z usług publicznych może korzystać każdy, kto może potwierdzić swoją tożsamość w internecie, np. **za pomocą profilu zaufanego** (eGO). Profil zaufany to również bezpłatne narzędzie, które służy, jako elektroniczny podpis w komunikacji z administracją publiczną.

Uruchomienie e-usług na różnych portalach zwykle poprzedzone jest procesem logowania do systemu. Po zintegrowaniu portali tematycznych z Portalem RP, konto elektroniczne gov.pl będzie kluczem do wszystkich cyfrowych usług administracji.

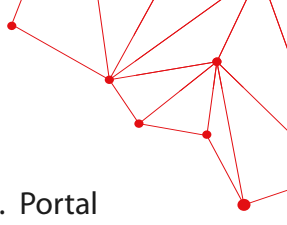
Obecnie poprzez portal gov.pl dostępne są usługi zlokalizowane na portalach obywatel.gov.pl i biznes.gov.pl:

- **biznes.gov.pl** — informuje, jak założyć i prowadzić własną firmę oraz umożliwia załatwienie niezbędnych formalności online. Stanowi źródło informacji dla osób, które prowadzą działalność gospodarczą lub planują ją rozpocząć.
- **obywatel.gov.pl** — informuje, jak załatwić popularne sprawy urzędowe. Oferuje popularne e-usługi dla obywateli, jak np.: uzyskanie odpisu aktu stanu cywilnego, uzyskanie dowodu osobistego, sprawdzenie punktów karnych czy danych w rejestrach państwowych, wysłanie pisma do urzędu.

Publiczne portale usługowe, kierowane do różnych odbiorców, to także m.in.:

- **ceidg.gov.pl** — Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) — elektroniczny rejestr przedsiębiorców, którzy działają w Polsce. Portal ułatwia prowadzenie firmy. Dzięki niemu można założyć firmę, zmieniać dane we wpisie, a także zawiesić, wznowić lub zamknąć działalność gospodarczą.
- **ekrs.ms.gov.pl/s24/** — portal, na którym można złożyć wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej i spółki komandytowej. Można również zmienić dane w zarejestrowanych już spółkach oraz złożyć sprawozdanie finansowe spółki.
- **ekw.ms.gov.pl** — system Elektronicznych Ksiąg Wieczystych — portal, na którym można m.in. przeglądać treść ksiąg wieczystych, złożyć wniosek o odpis, wyciąg albo zaświadczenie o zamknięciu księgi wieczystej, sprawdzić, czy odpisy, wyciągi i zaświadczenia o zamknięciu księgi, uzyskane drogą elektroniczną, są aktualne i prawdziwe.
- **emp@tia** — portal informacyjno-usługowy, na którym można m.in. zapoznać się z informacjami dotyczącymi świadczeń z pomocy społecznej, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego, a także złożyć wnioski np. o 500+ czy becikowe.
- **epuap.gov.pl** — Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP) — miejsce, gdzie można załatwić wiele spraw w różnych urzędach bez wychodzenia z domu, wysłać i odbierać urzędową korespondencję oraz sprawdzać na bieżąco statusy spraw i wniosków. Przez ePUAP można np. złożyć wniosek o dowód osobisty, uzyskać odpisy aktów, zgłosić urodzenie dziecka, rozliczyć podatki, pobrać zaświadczenie o niekaralności czy złożyć wniosek o kartę EKUZ.
- **finanse.mf.gov.pl** — portal podatkowy dla każdego, kto chce złożyć zeznanie podatkowe przez internet lub uzyskać informacje o podatkach. Umożliwia również złożenie wniosku o rozliczenie PIT-37 przez urząd skarbowy.
- **geoportal.gov.pl** — umożliwia dostęp do danych przestrzennych i map topograficznych.
- (**mapy.geoportal.gov.pl**). Na portalu dostępne są także informacje przestrzenne oraz usługi, o których mowa w dyrektywie INSPIRE.
- **ekrus.gov.pl** — portal adresowany do osób ubezpieczonych w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Rolnicy, zarówno ubezpieczeni, jak i płatnicy składek w KRUS, mogą założyć konto na portalu i uzyskać dostęp do podstawowych danych o przebiegu swojego ubezpieczenia, opłaconych składkach czy osobach zgłoszonych do ubezpieczenia.

-
- **praca.gov.pl** — oferuje usługi elektroniczne publicznych służb zatrudnienia. Portal kierowany jest do bezrobotnych, osób poszukujących pracy oraz do pracodawców, którzy poszukają pracowników. Oferty pracy oraz informacje o rynku pracy dostępne są na portalu informacyjnym **psz.praca.gov.pl**.
  - **puesc.gov.pl** — Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC) — pojedynczy punkt dostępu do e-usług Krajowej Administracji Skarbowej z zakresu obsługi i kontroli obrotu towarowego z państwami trzecimi i obrotu wyrobami akcyzowymi.
  - **pue.zus.pl** — Platforma Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS) — portal dla osób ubezpieczonych, płatników składek, lekarzy, a także innych świadczeniobiorców (na przykład emerytów i rencistów). Na PUE ZUS można na przykład umówić się na wizytę w placówce ZUS, wysłać wnioski, sprawdzać swoje zwolnienia lekarskie, sprawdzić, czy pracodawca zgłosił nas do ubezpieczeń.
  - **ufg.pl** — portal Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, na którym można m.in. sprawdzić ubezpieczenie OC sprawcy wypadku, numer szkody, otrzymać informację o przebiegu ubezpieczenia OC, historii szkód komunikacyjnych.
  - **zip.nfz.gov.pl** — Zintegrowany Informator Pacjenta — ogólnopolski serwis dla pacjentów, który udostępnia dane gromadzone przez Narodowy Fundusz Zdrowia. W ZIP można uzyskać dostęp do informacji m.in. na temat swojego leczenia i udzielonych świadczeń, zrefundowanych leków, swojego miejsca na liście oczekujących na poradę lekarską czy przyjęcia do szpitala (w zakresie niektórych świadczeń).

Profil zaufany

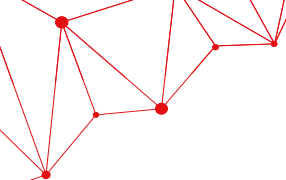

Serwis Profilu Zaufanego, dzięki któremu możesz kontaktować się z podmiotami publicznymi drogą elektroniczną i wiele spraw załatwić on-line. Za rozwój i utrzymanie serwisu odpowiada **Minister Cyfryzacji**.

CO TO JEST PROFIL ZAUFANY?

Profil zaufany to bezpłatna metoda potwierdzania tożsamości obywatela w systemach elektronicznej administracji. Profil zaufany działa jak odręczny podpis. Możesz dzięki niemu wysłać przez internet dokumenty i wnioski do różnych urzędów (np. wnieść podanie, odwołanie, skargę).

Profil Zaufany potwierdza tożsamość Obywatela — podpis potwierdzony profilem

zaufanym, podobnie jak kwalifikowany podpis elektroniczny, skutecznie zastępuje w kontaktach z podmiotami publicznymi podpis własnoręczny.

WAŻNE!

- Podpis potwierdzony Profilem Zaufanym jest ważny (wywołuje skutki prawne), jeżeli został utworzony lub złożony w okresie ważności tego profilu (3 lata).
- Każdy obywatel może posiadać tylko jeden Profil Zaufany.
- Dzieci przed ukończeniem 13 roku życia nie mogą mieć profilu zaufanego.

Dlaczego warto założyć Profil Zaufany?

- **Wygoda** - Ty decydujesz, kiedy wypełniasz wniosek do danego urzędu.
- **Oszczędność czasu** - nie tracisz czasu na wizytę w urzędzie, oczekiwanie w kolejce \ i dojazd.
- **Dostęp** do różnych placówek administracji publicznej - możesz załatwić dziesiątki różnych spraw w urzędach działających w Twojej okolicy i w całej Polsce.

Co załatwisz dzięki Profilowi Zaufanemu?

- Złożysz wniosek o wydanie dowodu osobistego
- Sprawdzisz, czy dowód osobisty jest gotowy do odbioru
- Sprawdzisz swoje punkty karne
- Złożysz wniosek o świadczenie 500+
- Złożysz deklaracje podatkowe PIT-WZ, PIT-OP, PIT-37 i PIT-38 na portalu podatkowym
- Wystąpisz o Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego
- Złożysz wniosek o rejestrację działalności gospodarczej
- Wyślesz pismo do podmiotu publicznego

...i załatwisz wiele innych spraw urzędowych wymagających potwierdzenia tożsamości.

JAK ZAŁOŻYĆ PROFIL ZAUFANY?

Profil Zaufany można założyć w poniższych serwisach bankowych:

- PKO BP
- ING Bank Śląski
- Bank Millennium
- Inteligo
- Bank Pekao
- mBank
- BZWBK
- Alior Bank
- oraz w serwisie Envelo

Zakładanie PZ przez bankowość elektroniczną jest bardzo proste (szczegółowe informacje znajdują się stronach internetowych poszczególnych banków).

Jeśli nie masz dostępu do bankowości elektronicznej Profil Zaufany również założyć poprzez serwis **pz.gov.pl** wybierając „Załącz Profil Zaufany i potwierdź – w punkcie potwierdzającym”. Profil założony w ten sposób wymaga osobistego potwierdzenia tożsamości w jednym z wybranych punktów potwierdzających.

Jak założyć Profil Zaufany - instrukcja

1. Profil Zaufany to potwierdzony zestaw danych, które jednoznacznie identyfikują osobę w usługach elektronicznych udostępnianych przez urzędy. Te dane to imię (imiona), nazwisko, data urodzenia oraz numer PESEL. Profil Zaufany jest tak zabezpieczony, aby nikt – poza jego właścicielem – nie mógł go użyć.
2. Za pomocą Profilu Zaufanego można skutecznie **potwierdzić swoją tożsamość** w systemach teleinformatycznych administracji publicznej. Oprócz tego **podpisem potwierdzonym Profilem Zaufanym można opatrzyć wnioski wraz z załącznikami wnoszone w postaci elektronicznej** np. poprzez Praca.gov.pl do urzędów pracy oraz urzędów wojewódzkich.
3. Profil Zaufany zakładany jest **nieodpłatnie**.
4. Profil Zaufany **jest ważny przez 3 lata**. Przed upływem jego terminu ważności można samodzielnie przedłużyć jego ważność na kolejne 3 lata.
5. Profil Zaufany możemy założyć samodzielnie, bez wychodzenia z domu, za pomocą np. **internetowego konta bankowego, konta w systemie Envelo Poczty Polskiej, dowodu osobistego z warstwą elektroniczną lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego**.
6. Profil Zaufany możemy również założyć przez Internet i potwierdzić go w trakcie **wizyty w Punkcie Potwierdzającym**, których wykaz znajduje się na stronie <https://pz.gov.pl/pz/confirmationPointAddressesList>.
7. Aby samodzielnie założyć Profil Zaufany za pomocą internetowego konta bankowego wchodzimy na stronę <https://pz.gov.pl/pz/> i wybieramy funkcję **Zarejestruj się**.

profil zaufany [Zaloguj się](#) [Zarejestruj się](#)

PROFIL ZAUFANY AKTUALNOŚCI POMOC KONTAKT

Przejdź do rejestracji Profilu Zaufanego bez wychodzenia z domu

[Pobierz bezpłatną aplikację](#) [Podpisa Profitem Zaufanym](#)

01 Co to jest Profil Zaufany?

Profil Zaufany to **bezpłatne narzędzie**, dzięki któremu można załatwiać sprawy urzędowe online w serwisach administracji publicznej, bez wychodzenia z domu.

Teraz możesz założyć i potwierdzić Profil Zaufany online za pośrednictwem bankowości elektronicznej

Dodatkowo, możesz założyć Profil Zaufany przez Internet i potwierdzić go w **Punkcie Potwierdzającym** [Potwierdzającym](#) ▶

02 Jak założyć i potwierdzić?

24h/7 dni w tygodniu – Profil Zaufany możesz założyć i potwierdzić w pełni online przy pomocy zewnętrznego dostawcy tożsamości, np. banku

krok 1 W systemie bankowości elektronicznej twojego banku, wypełnij formularz o założenie Profilu Zaufanego

krok 2 Operacje potwierdzić bankowym kodem autoryzacyjnym. Na Twój adres mailowy otrzymasz potwierdzenie założenia konta

03 Co mogę załatwić?

- Zalogować do Internetowego Konta Pacjenta (IKP)
- Podpisać JPK_YAT
- Złożyć wniosek o rejestrację działalności gospodarczej
- Zgłosić utratę dokumentu tożsamości
- Wystąpić o Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego
- Załatwić sprawy urzędowe dla swojej rodziny: bezbowe, świadczenia rodzicielskie, Karta Dużej Rodziny, Świadczenie o Funduszu Alimentacyjnym
- Uzyskać odpis aktu stanu cywilnego
- Dziesiątki innych spraw

Założ Profil Zaufany i potwierdź → [ONLINE](#) lub [W PUNKCIE POTWIERDZAJĄCYM](#)

8. Wybieramy sposób uzyskania Profilu Zaufanego - Banki i inni dostawcy.

profil zaufany [Zaloguj się](#)

PROFIL ZAUFANY AKTUALNOŚCI POMOC KONTAKT

Wybierz sposób uzyskania Profilu Zaufanego

Formularz online

Potwierdzisz w placówce

Banki i inni dostawcy

Potwierdzisz online

e-dowód

Potwierdzisz online dowodem osobistym z warstwą elektroniczną

ePUAP 2 [NOTA PRAWNA](#) [REGULAMIN](#) [MAPA STRONY](#)

9. Wskazujemy swojego dostawcę tożsamości np. bank, w którym posiadamy konto internetowe.

profil zaufany

Zaloguj się

PROFIL ZAUFANY AKTUALNOŚCI POMOC KONTAKT

Rejestracja w Profilu Zaufany

Zmieni sposób rejestracji

Wybierz swojego dostawcę tożsamości

Wybierz swój bank

T-Mobile Bank Polska inteligo Santander Bank Pekao mBank

ING envelo Mierostum ALER

Przeczytaj, jak przetwarzamy twoje dane

10. Dalsze kroki uzależnione są od funkcjonalności danego internetowego konta bankowego. Przykładowo wybierając mBANK, po prawnym logowaniu, należy: przejść do zakładki E-urząd, wybrać Zarejestruj Profil Zaufany, sprawdzić poprawność danych, zanotować identyfikator Profilu Zaufanego, zaakceptować i zatwierdzić rejestrację.
11. Poprawność rejestracji Profilu Zaufanego sprawdzamy wchodząc ponownie na stronę <https://pz.gov.pl/pz/> i wybierając **Zaloguj się**.
12. Więcej informacji dotyczących zakładania Profilu Zaufanego można znaleźć na stronach: [Załoś Profil Zaufany](#) i [Profil Zaufany](#).

e-Konsument z jakich usług cyfrowych mogą korzystać?

BANKI ONLINE I W APLIKACJACH.

Osoby niepełnoletnie w wieku od 13 do 18 lat mogą posiadać własne rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe (czyli właśnie konto osobiste), a do rachunków kartę debetową, którą normalnie płaci się w sklepie, w Internecie czy pobiera gotówkę z bankomatu.

Wynika to z polskiego prawa, wedle którego osoba, która skończyła 13 lat, nabywa ograniczoną możliwość do czynności prawnych. Krótko mówiąc, może sama dokonywać pomniejszych zakupów i gromadzić pieniądze. W praktyce oznacza to, że nastolatek może kupić sobie buty czy kurtkę, książkę lub zapłacić za grę, ale raczej nie kupi już drogiego telewizora, a tym bardziej samochodu.

Formy płatności elektronicznych:

- **PayByLink** – jest systemem płatniczym, który polega na całkowitej integracji płatności z systemem bankowym.
- Najpopularniejszymi systemami płatniczymi w Polsce są: **PayU, Przelewy24 czy Dotpay.**
- **Przelew bankowy** - polega na wydaniu np. bankowi dyspozycji (osobiście/ telefonicznie/ on-line) przekazania określonej kwoty z rachunku bankowego kupującego na wskazany przez niego rachunek sprzedawcy.
- **Blik** - w praktyce polega na wpisaniu sześciocyfrowego kodu wyświetlanej poprzez aplikację mobilną banku, w której pierwotnie dokonaliśmy rejestracji, który może służyć do zaakceptowania transakcji lub wypłaty z bankomatu. Kod ten jest aktywny przez 2 minuty. Cała transakcja powinna zostać wykonana w ciągu 20 sekund na smartfonie.
- **PayPal** – to usługa płatnicza umożliwiająca kupującym i sprzedającym mającym adres e-mail wysyłanie oraz odbieranie płatności przez Internet. Usługa działa na zasadzie wirtualnej portmonetki, gdzie kupujący mogą płacić przy użyciu karty kredytowej bądź salda konta PayPal, które można zasilać przelewami z konta bankowego lub innego konta PayPal.

Sklepy internetowe i portale aukcyjne

- Allegro
- OLX
- eBay
- Sprzedajemy.pl
- Facebook Market
- wybrane sklepy internetowe np. zalando, eobuwie

Warunki dokonywania zakupów i płatności:

- zakładanie konta i logowanie,
- wyszukiwanie ofert,
- sprzedaż - wystawianie produktu na sprzedaż,
- różne formy płatności: przelewy elektroniczne z konta bankowego, płatność kartą - podawanie numeru karty, korzystanie z serwisów płatniczych - PayPal, DotPay.

e-Student: z jakich usług cyfrowych mogę korzystać?

Jesteś studentem i planujesz wyjechać na zagraniczne stypendium? Jesteś naukowcem i chcesz dowiedzieć się, jak zdobyć grant na badania? A może, jako przedsiębiorca zastanawiasz się, jak pozyskać środki na działalność innowacyjną?

Te i inne informacje znajdziesz na naszej stronie internetowej lub na stronach internetowych agencji wykonawczych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jako obywatel masz również prawo do dostępu do informacji publicznej, a także do wnoszenia petycji, wniosków i skarg. O tym, jak to zrobić, dowiesz się w poszczególnych zakładkach.

Jakie sprawy możesz załatwić?

KANDYDACI NA STUDIA, APLIKACJA NA UCZELNIE WYŻSZE

<https://studia.gov.pl/>

STYPENDIA ZAGRANICZNE I UZNAWANIE DYPLOMÓW

<https://nawa.gov.pl/>

e-Pracownik: z jakich usług cyfrowych mogę korzystać?

Jak szukać ofert pracy na portalach internetowych?

- 1.** Dowiedz się, z których portali korzystają Twoi znajomi i które z nich polecają.
- 2.** Poświęć czas na przejrzanie portali z ofertami pracy (poniżej znajdziesz listę kilkunastu popularnych portali).
- 3.** Zawróć uwagę, na których portalach oferty pracy powtarzają się.
- 4.** Sprawdź, na których portalach znajdziesz przydatne informacje związane rynkiem pracy oraz porady nt. procesu rekrutacji.
- 5.** Wybierz maksymalnie 4-5 portali, które uważasz za najlepsze.
- 6.** Sprawdzaj oferty na wybranych portalach 1, maksymalnie 2 razy w tygodniu:
  - nie ma sensu codzienne sprawdzanie ofert na wszystkich portalach,

- najlepiej wybierz stały dzień (lub dwa) tygodnia tak, aby wyrobić sobie dobry nawyk - szukanie pracy to także praca i wymaga systematyczności.

Pracuj.pl to największa w Polsce wyszukiwarka ofert pracy. Znajdziesz tam również Centrum Kariery z poradami dla osób szukających pracy.

Praca.pl zawiera zarówno wyszukiwarkę ofert pracy, jak i sekcję poradnikową m.in na temat rynku pracy czy utraty zatrudnienia. Możesz również zapisać się na subskrypcję ofert pracy, aby otrzymywać precyzyjnie wyselekcjonowane dla Ciebie ogłoszenia na maila.

Jobs.pl to najstarszy polski serwis z ogłoszeniami o pracę i bogate źródło wiedzy. Aktualnie znajdziesz tu ponad 40.000 ofert pracy oraz setki artykułów o tematyce poradnikowej, dotyczącej prawa pracy i aktualności z rynku pracy. Osobne zakładki - Praca za granicą oraz Praktyki i staże, to sprofilowana baza ogłoszeń dla użytkowników serwisu.

InfoPraca.pl - InfoPraca.pl posiada aktualnie niemal 25 000 ofert pracy. Aplikacje kandydatów nie pozostają bez odpowiedzi – na każdym etapie rekrutacji wiadomo, jakie decyzje podejmuje pracodawca. Wyróżnikiem jest bardzo często uaktualniany blog i Job Alert – oferty pracy wysyłane na skrzynkę e-mail z częstotliwością określoną przez użytkowników.

MEDIACV - warto zajrzeć, bo jak piszą sami o sobie: "Chcemy, by codziennie ktoś dzięki nam znalazł pracę!".

GazetaPraca.pl - to jeden z popularniejszych serwisów, na którym Polacy szukają pracy. Oprócz ofert znajdziesz tutaj wiele informacji o rynku pracy, zakładki „Praca dla studenta” i „Manager”, a także kompendium wiedzy o pracy za granicą.

Gumtree - większość ofert to praca w gastronomii, recepcji, call center. Niech nie zwiedzie Cię jednak ilość ogłoszeń w tych branżach. Sprawdzenie ofert na Gumtree polecamy też kandydatom szukającym pracy w branży kreatywnej. Znamy historię osoby, która na Gumtree znalazła pracę w FashionTV!

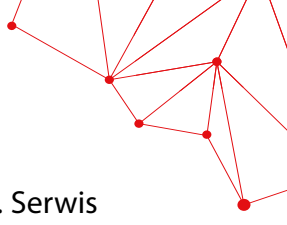
Shookai to społecznościowy system poszukiwania pracowników z wielopoziomowym mechanizmem nagród. W Shookai polecane są oferty pracy, a nie osoby. Za każdą udaną rekrutację zarabiasz 100zł, a zatrudniona osoba dostaje bonus na start.

PracaTobie.pl - na tym portalu znajdziesz aktualne oferty pracy, artykuły o rozwoju zawodowym i osobistym oraz porady dotyczące biznesu.

LinguaJob - jeśli jesteś specjalistą językowym, musisz regularnie odwiedzać tę stronę. Znajdziesz tu zarówno oferty pracy, jak i artykuły poradnikowe.

OLX - to popularny serwis ogłoszeń. Jeśli szukasz pracy w budownictwie, gastronomii, sprzedaży lub obsłudze klienta, sprawdź koniecznie tę stronę.

Aplikuj.pl - zawiera oferty z całego kraju, najpopularniejszy jest na południu Polski. Serwis organizuje także inicjatywy aktywizujące kandydatów do pracy, absolwentów i pracodawców (badania ankietowe, plebiscyty).

Praca owi.pl - znajdziesz tu ponad 11 tysięcy ofert pracy za granicą. W serwisie znajdują się też ogłoszenia o pracę w administracji, obsłudze klienta, sprzedaży, a także branży farmaceutycznej.

Praca Trovit - bardzo łatwo znajdziesz interesującą Cię ofertę pracy. Nie musisz czytać długiej listy ogłoszeń. Wystarczy, że wpiszesz w wyszukiwarkę stanowisko i miasto, żeby zobaczyć najlepiej dopasowane dla Ciebie wyniki.

Jobrapido - agregator ofert pracy, który zmienił swój wygląd. Ogłoszenia możesz przejrzeć wg stanowiska lub wg kategorii. Możesz też skorzystać z wyszukiwarki i szukać jednocześnie wg obydwu kryteriów.

careetJET.pl - wyszukiwarka dla osób szukających pracy w Polsce. Jedno kliknięcie wystarczy, aby uzyskać dostęp do wielu ogłoszeń pochodzących z różnych źródeł.

JOBkralle - niezależna wyszukiwarka pracy. Specjalnie opracowany mechanizm automatycznie przeszuka strony internetowe, aby znaleźć optymalny wynik dla Twojego zapytania. Jednym kliknięciem przeszukasz wiele stron internetowych i portali z ofertami pracy.

Jak szukać pracy za granicą?

- Wiele ofert pracy za granicą znajdziesz na popularnych portalach pracy wymienionych wyżej. Jeśli potrzebujesz ich więcej, zajrzyj na www.poloniusz.pl

e-Przedsiębiorca: z jakich usług cyfrowych mogę korzystać?

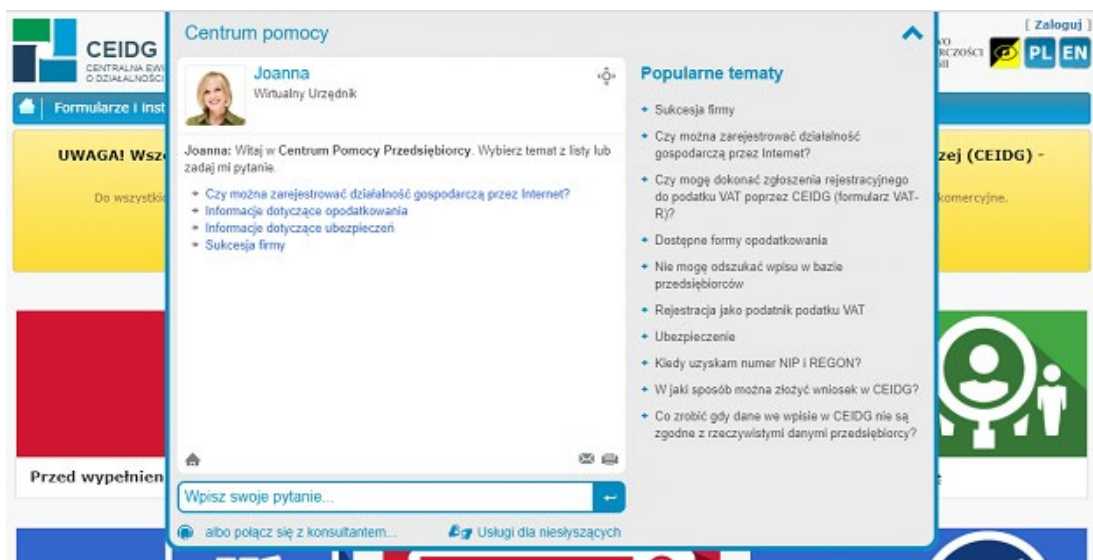
Zakładanie firmy: Przed rejestracją działalności upewnij się, że podjąłeś już wszystkie ważne decyzje:

- **wiesz, od kiedy chcesz zacząć prowadzić działalność** – aby zarejestrować działalność gospodarczą musisz wypełnić wniosek CEIDG-1, jedno z pól do wypełnienia to data rozpoczęcia działalności gospodarczej (może to być zarówno data przyszła jak data, która już minęła – **przykład:** składasz wniosek CEIDG-1 we wtorek 12 grudnia, jako datę rozpoczęcia działalności możesz wpisać zarówno 11 grudnia jak i 13 grudnia)

- **wybrałeś nazwę** – pamiętaj, że nazwa musi zawierać imię i nazwisko, **więcej informacji o nazwie działalności**
- **wiesz, jakie kody PKD są związane z działalnością, którą będzie prowadziła twoja firma** – **sprawdź kod PKD**
- **zdecydowałeś, czy chcesz/musisz założyć rachunek bankowy** – **o rachunku bankowym przedsiębiorcy**
- **wybrałeś formę opodatkowania** – **wszystko o podatku VAT, wybór formy opodatkowania** (poradnik), **formy opodatkowania podatkiem dochodowym** (tabela)
- **wybrałeś, kto będzie zajmował się księgowością firmy** – we wniosku CEIDG-1 musisz podać informację, kto będzie zajmował się księgowością, masz do wyboru: zlecenie prowadzenia księgowości firmy biurowemu rachunkowemu, zatrudnienie własnego księgowego oraz samodzielne prowadzenie księgowości.

Rejestracja działalności przez internet

Aby zarejestrować działalność przez internet musisz wypełnić i złożyć wniosek na stronie **CEIDG**. W razie problemów związanych z wypełnieniem wniosku, zawsze możesz skontaktować się z **Centrum Pomocy**. Konsultant udzieli ci odpowiedzi na pytania.

Pamiętaj, że aby wysłać i podpisać wniosek CEIDG-1 przez internet potrzebujesz:

- bezpłatnego Profilu Zaufanego lub podpisu kwalifikowanego
- konta **na stronie CEIDG**
- adresu e-mail

e-Społecznik: z jakich usług cyfrowych mogę korzystać?

Wolontariat - <http://wolontariat.org.pl/>

KIM JEST WOLONTARIUSZ?

Są ludzie, którzy dobrowolnie i bez wynagrodzenia niosą pomoc, angażują się w pracę na rzecz osób i instytucji działających w różnych obszarach życia społecznego. Można ich spotkać między innymi w domach dziecka, hospicjach, domach pomocy społecznej, muzeach i schroniskach dla zwierząt. Pracują w instytucjach publicznych, organizacjach pozarządowych, placówkach kultury, sportu i wielu innych.

Przed podjęciem takich aktywności, warto wiedzieć, czym jest wolontariat. Każdy ma swoje pojęcie o wolontariacie – jednym kojarzy się z towarzyszeniem chorym, niepełnosprawnym, rehabilitacją, opieką nad dziećmi w domach dziecka, szpitalach. Dla innych wolontariat to zbiórki pieniędzy, żywności, bezpłatne porady prawne, tłumaczenia. Każdy buduje swoje skojarzenia dotyczące wolontariatu na bazie wcześniejszych doświadczeń. Warto to pojęcie sprowadzić do wspólnego mianownika, podać wyróżniki pracy wolontarystycznej.

Darowizny - <https://poradnik.ngo.pl/darowizny>

CO TO JEST DAROWIZNA?

Darowizna to pieniądze lub rzeczy, które należą do nas i które przekazujemy komuś innemu, nie chcąc nic w zamian. Tak podpowiada nam intuicja. Oficjalna definicja z kodeksu cywilnego (art. 888) potwierdza to, mówiąc, że darowizna to „forma umowy, w której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego, kosztem swego majątku”. Podkreślmy: o darowiznie mówimy wtedy, kiedy dzielimy się swoją własnością, czyli przekazujemy pieniądze z własnej kieszeni lub sprzęty, które do nas należą.

Podstawowe cechy darowizny (określone art. 26 ust 1 pkt 9 i ust 7 - ustawy o pdf):

- możemy ją przekazać organizacji działającej na rzecz określonych w ustawie celów społecznych,
- przekazywana jest w roku podatkowym, z którego się rozliczamy,
- kwotę darowizny pomniejszana jest podstawa do opodatkowania,

- obowiązek sprawozdania otrzymanych darowizn, jeśli były podstawą do odliczenia podatkowego u darczyńcy.

Wspieranie inicjatyw społecznych - <https://www.siepomaga.pl/fundacjawis>

Wspiera, promuje, inicjuje i organizuje pozarządowe inicjatywy społeczne, przedsiębiorczość i aktywność społeczną, edukację społeczną i zatrudnienie oraz wspiera i inicjuje rozwiązania z zakresu ekonomii społecznej. Ułatwia dostęp do rynku pracy niepełnosprawnym i zagrożonym wykluczeniem społecznym. Wspiera leczenie i rehabilitację osób niepełnosprawnych.

e-Turysta: z jakich usług cyfrowych mogę korzystać?

Mapy google – serwis internetowy umożliwiający wyszukiwanie **obiektów** Oglądanie **map**, **zdjęć lotniczych** powierzchni **Ziemi**, 360° panoramiczne widoki z poziomu ulic (**Street view**), natężenie ruchu ulicznego w czasie rzeczywistym, planowanie tras podróży samochodem, transportem publicznym, rowerem, pieszo lub samolotem oraz tworzenie „wizytówek” firm.

Loty google - wyszukiwarka biletów lotniczych

Gdy szukasz biletów lotniczych w Lotach Google, masz dostęp do najbardziej atrakcyjnych cenowo ofert lotów do interesujących Cię miejsc w wybranych przez Ciebie terminach. Korzystaj z Lotów Google, aby:

- znajdować i rezerwować loty w obie strony, w jedną stronę lub loty obejmujące wiele miast;
- korzystać z interaktywnego kalendarza i wykresu cen, aby znaleźć najlepsze oferty;
- filtrować wyniki wyszukiwania według klasy podróży, linii lotniczej i liczby przesiadek.

Dzięki Lotom Google możesz rezerwować bilety lotnicze od ponad 300 linii lotniczych i internetowych biur podróży, które są naszymi partnerami. Ta współpraca w żaden sposób nie wpływa na pozycje ofert, które przedstawiamy. Google otrzyma wynagrodzenie, kiedy użytkownik kliknie określoną opcję rezerwacji lotu i zostanie przekierowany do witryny danego partnera.

Booking.com - system rezerwacyjny noclegów

Booking.com oferuje podróżującym największy na świecie wybór wyjątkowych miejsc na pobyt – od apartamentów, domów wakacyjnych i rodzinnych pensjonatów B&B po luksusowe 5-gwiazdkowe ośrodki wypoczynkowe, domki na drzewie, a nawet igloo. Platforma Booking.com oraz aplikacje mobilne dostępne są w ponad 40 językach i oferują 28 859 813 opcji zakwaterowania w 137 678 miejscach w 229 krajach i terytoriach na całym świecie.

Odyseusz - Rejestracja podróży zagranicznych

„Odyseusz” – zapraszamy szczególnie tych, dla których dalekie podróże, peregrynacje, długi pobyt za granicą stanowią znaczną część ich życia czy działalności zawodowej! Zachęcamy do korzystania z niego wszystkich, którzy przebywają lub planują pobyt poza granicami Polski.

DLACZEGO?

W przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych za granicą, MSZ będzie mógł podjąć z Państwem kontakt, udzielić niezbędnych informacji oraz pomocy poprzez właściwą placówkę dyplomatyczno-konsularną. System „Odyseusz” umożliwi również otrzymywanie powiadomień o zagrożeniach w kraju podróży oraz innych informacji konsularnych.

Chronię swoją prywatność

Ustawienia Prywatności Facebook

1. Bezpieczne korzystanie z serwisów internetowych wymaga rzetelnego przeanalizowania regulaminów serwisu. Regulamin korzystania z portalu facebook. Możemy znaleźć na głównej stronie serwisu. Jednymi z najistotniejszych punktów regulaminu są:
  - a. Kto może korzystać z facebooka

1. Kto może korzystać z Facebooka

Członkowie naszej społeczności zachowują się w sposób bardziej odpowiedzialny, kiedy za ich komentarzami i działaniami stoją prawdziwe osoby. Dlatego wymagamy od naszych użytkowników:

- posługiwania się imieniem i nazwiskiem, których używają na co dzień;
- podawania dokładnych informacji na swój temat;
- tworzenia tylko jednego konta (własnego) i używania osi czasu do własnych celów;
- nieudostępniania hasła, nieumożliwiania innym korzystania z własnego konta na Facebooku i nieprzenoszenia własnego konta na Facebooku na inną osobę (bez naszego pozwolenia).

Staramy się, by Facebook był dostępny dla wszystkich, ale nie mogą z niego korzystać:

- osoby poniżej 13 roku życia;
- osoby skazane za przestępstwa seksualne;
- osoby, których konto uprzednio zablokowaliśmy z powodu naruszenia naszego regulaminu lub zasad;
- osoby mające zakaz otrzymywania naszych produktów, usług lub oprogramowania na mocy obowiązujących przepisów.

b. Dane użytkownika i ustawienia prywatności

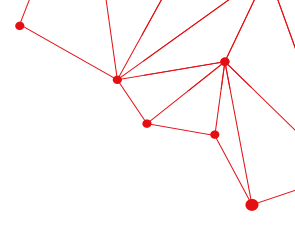
2. Nasze Zasady dotyczące danych i ustawienia prywatności użytkownika

Gromadzimy i wykorzystujemy dane osobowe użytkowników w celu świadczenia im usług opisanych powyżej. Więcej informacji na temat sposobu w jaki gromadzimy i wykorzystujemy dane można znaleźć w [Zasadach dotyczących danych](#).

Zachęcamy też do zapoznania się z opcjami prywatności w zakresie sposobów wykorzystania danych w [ustawieniach](#).

2. Łatwo i szybko można sprawdzić ustawienia prywatności w internecie.
  - a. Po wejściu na stronę facebooka, sprawdzić ustawienia możemy poprzez wybranie w prawym górnym rogu strony ikony trójkąta.
  - b. Po wybraniu ikony rozwinie się lista, z której wybieramy ustawienia.
  - c. Pierwszy ekran pokazuje nam ogólne informacje dotyczące naszego konta
  - d. Korzystając z listy po prawej strony możemy sprawdzić bezpieczeństwo logowania w serwisie. W tej zakładce możemy znaleźć informacje dotyczące ostatnich logowań wraz z ich lokalizacją. Możemy również zmienić hasło, wprowadzić ułatwienia logowania (loguj przy pomocy zdjęcia)
  - e. Kolejna zakładka pozwala na sprawdzenie informacji, jakie udostępniliśmy i udostępniamy przez portal. W tym też miejscu można trwale usunąć konto na facebooku

Twe informacje na Facebooku

W dowolnej chwili moesz wyswietlić lub pobrać swoje informacje oraz usunąć konto.

Dostęp do Twoich informacji	Wyswietl swoje informacje według kategorii.	Zobacz
Pobieranie Twoich informacji	Pobierz kopię informacji w celu zachowania lub przeniesienia do innej usługi.	Zobacz
Dziennik aktywności	Wyswietl swoje informacje i niektóre ustawienia oraz zarządzaj nimi.	Zobacz
Zarządzanie Twoimi informacjami	Dowiedz się więcej o sposobie zarządzania swoimi informacjami.	Zobacz
Usuń konto i informacje	Usuń nieodwracalnie konto na Facebooku i swoje informacje.	Zobacz

f. Kolejna z zakładek pozwala kontrolować naszą prywatność, widoczność naszych postów i możliwość nawiązywania kontaktów.

Ustawienia i narzędzia prywatności

Tvoja aktywność: [Wizualizuj swoje przysłałe posty](#) [Znajom](#) [Identyfikuj](#)
[Przejrzyj wszystkie swoje posty i zrzeczy w których się oznaczono](#) [Skorzystaj z dziennika aktywności](#)
[Ogranicz odbiorców postów udostępnionych znajomym znajomym i publicznym](#) [Ogranicz z widoczność starych postów](#)

Jak można Cię znaleźć i nawiązać z Tobą kontakt	Kto może wysyłać do Ciebie zaproszenia do grona znajomych?	Wszyscy	Edytuj
	Kto może zobaczyć Twoją listę znajomych?	Publiczne	Edytuj
	Kto może Cię wyszukać na podstawie podanego przez Ciebie adresu e-mail?	Wszyscy	Edytuj
	Kto może Cię wyszukać na podstawie podanego przez Ciebie numeru telefonu?	Wszyscy	Edytuj
	Czy chcesz, aby wyszukiwarki spoza Facebooka podawały linki do Twojego profilu?	Nie	Edytuj

INSTAGRAM

W serwisie instagram możemy sprawdzić i zmienić ustawienia prywatności w ustawieniach konta.

Korzystanie z Instagramu > Ustawienia prywatności oraz informacje

Zarządzanie kontem > Ustawienia prywatności

Instagram for Business >

Rozwiązywanie problemów i pomoc z logowaniem >

Centrum prywatności i bezpieczeństwa >

Ustawienia prywatności

▼ Jak ustawić zdjęcia i filmy jako prywatne, aby mogli je zobaczyć tylko zatwierdzeni obserwujący?

Domyślnie Twój profil i posty w serwisie Instagram są widoczne dla wszystkich użytkowników. Możesz ustawić swoje posty jako prywatne i widoczne tylko dla zatwierdzonych osób obserwujących. Jeśli Twoje posty są ustawione jako prywatne, wyłącznie zatwierdzone osoby obserwujące będą mogły je zobaczyć na stronach hashtagów bądź lokalizacji.

Aby ustawić posty jako prywatne w aplikacji Instagram na urządzeniu z systemem iOS:

- Przejdź do swojego profilu, dotykając ikony „”.
- Dotknij ikony (iPhone) lub (Android) w prawym górnym rogu.
- Dotknij opcji **Prywatność konta**, a następnie dotknięciem przełącz **Konto prywatne**.

Rzeczy, o których należy pamiętać w związku z prywatnymi postami:

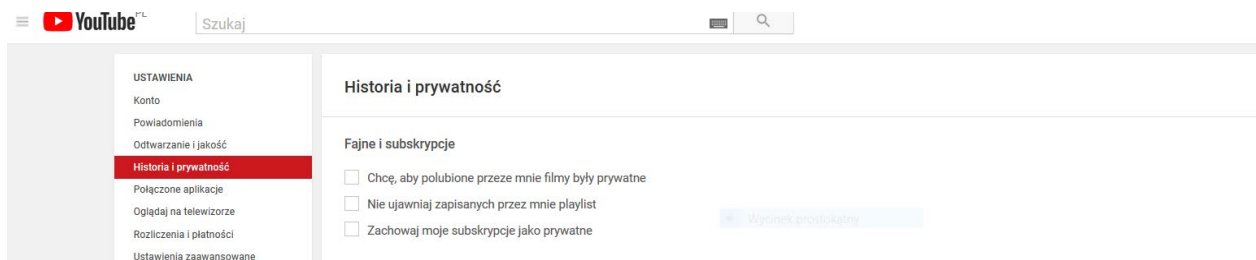
- Prywatne posty udostępniane w serwisach społecznościowych mogą być widoczne publicznie (w zależności od ustawień prywatności danego serwisu). Na przykład prywatny post z serwisu Instagram udostępniony na Twitterze może być widoczny dla użytkowników Twittera, którzy mogą zobaczyć Twoje posty w tym serwisie.
- Gdy ustawisz swoje posty jako prywatne, każdy, kto zechce zobaczyć Twoje posty oraz listy obserwujących Cię i obserwowanych przez Ciebie osób, musi wysłać do Ciebie prośbę o zezwolenie na obserwowanie.
- Prośby o zezwolenie na obserwowanie pojawiają się w obszarze **Aktywność**, gdzie możesz je zaakceptować lub odrzucić.
- Jeśli ktoś obserwował Cię jeszcze przed ustawieniem postów jako prywatne i nie chcesz, by ta osoba widziała Twoje posty, możesz ją zablokować.
- Inne osoby mogą wysłać zdjęcie lub film bezpośrednio do Ciebie, nawet jeśli Cię nie obserwują.

YOUTUBE

- a. Żeby sprawdzić ustawienia prywatności swojego konta na Youtube należy na stronie głównej wybrać znak:

A następnie wybrać ustawienia, a tam w formie checkbox'ów wybrać preferencje:

- b. Można tam również znaleźć ustawienia dotyczące reklam. Należy pamiętać jednocześnie, że Youtube należy do Google, zmiana preferencji reklam odsyła nas więc do ustawień reklam w google

Reklamy związane z moimi zainteresowaniami

Staramy się wyświetlać Ci trafne reklamy, które dopasujemy na podstawie tego, czego szukasz i co oglądasz w YouTube. Ustawieniami reklam możesz zarządzać w: [Ustawienia reklam Google](#). Tam możesz:

- przeglądać swoje dane demograficzne i kategorie zainteresowań oraz nimi zarządzać,
- blokować wybranych reklamodawców,
- zrezygnować z reklam opartych na zainteresowaniach.

Pamiętaj, że YouTube należy do Google.

- c. Możemy tam również włączyć tryb ograniczonego dostępu, dzięki czemu nie będą wyświetlane treści zgłoszonych przez użytkowników, jako nieodpowiednie.

Tryb ograniczonego dostępu

- Tryb ograniczonego dostępu ukrywa filmy, które mogą zawierać nieodpowiednie treści zgłoszone przez użytkowników lub w inny sposób. Żaden filtr nie jest skuteczny w 100%, ale po włączeniu tego trybu unikniesz większości takich treści.
- Ustawienie trybu ograniczonego dostępu będzie dotyczyło tylko tej przeglądarki.

Google: Korzystając z linka <https://myaccount.google.com/privacy> możemy sprawdzić ustawienia prywatności, sprawdzić do jakich danych google ma dostęp, ustawić preferencje dotyczącą reklam, kontrolować treści.

- a. Ustawienia prywatności w można zaktualizować korzystając z kreatora

← Ustawienia prywatności

Witamy,

Wybierz odpowiednie dla siebie ustawienia prywatności

Przejrzyj dane, których Google używa, by dostosować usługi do Twoich potrzeb, i dostosuj ich ustawienia oraz określ, które informacje chcesz udostępniać tylko znajomym, a które publicznie.

ROZPOCZNIJ

b. Można sprawdzić swoją aktywność w internecie i aplikacjach

1. Spersonalizuj sposób korzystania z Google

Gdy zezwalaś nam na zapisywanie danych o aktywności z Twojego konta Google, możemy oferować Ci szybsze i bardziej przydatne narzędzia i usługi – od lepszych opcji dojazdu w Mapach po szybsze wyświetlanie wyników w wyszukiwarce.

Aktywność w internecie i aplikacjach (włączona)

Używana przez Asystenta, Mapy Google i inne usługi

Google zapisuje Twoje wyszukiwania i inną aktywność w Google. Google zapisuje też aktywność taką jak używane aplikacje, Twoja historia Chrome i informacje o odwiedzonych stronach internetowych.

Pomaga to Google szybciej oferować wyniki dzięki autouzupełnianiu haseł wyszukiwania, a także ulepszać działanie usług Google, np. Map lub Asystenta. [Więcej informacji](#)

Jeśli korzystasz z urządzenia, którego używają inni, lub logujesz się na kilka kont, możesz zobaczyć tu aktywność z innego konta. [Więcej informacji](#)

[ZARZĄDZAJ AKTYWNOŚCIĄ W INTERNECIE I APLIKACJACH](#)

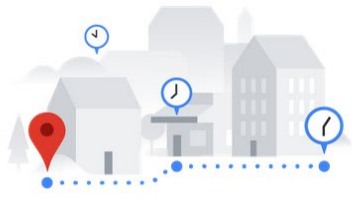
c. Można zmienić ustawienia dotyczące lokalizacji i jej zapisywania

Historia lokalizacji (włączona)
Używana przez aplikację Google, Mapy Google i inne usługi

Google tworzy prywatną mapę miejsc, które odwiedzasz z urządzeniami, na których jesteś zalogowana. Ta mapa jest widoczna tylko dla Ciebie.

Ta funkcja pozwala Ci korzystać z udoskonalonego wyszukiwania na mapie i lepszych wskazówek dojazdu, a także przeglądać odwiedzone miejsca i przebyte trasy. [Więcej informacji](#)

[ZARZĄDZAJ HISTORIĄ LOKALIZACJI](#)

d. Można sprawdzić informacje dotyczące urządzenia - dzięki czemu można usprawnić korzystanie z kalendarzy i zarządzanie kontaktami

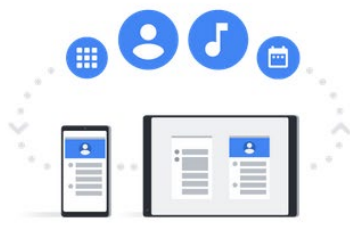
Informacje z urządzenia (włączona)
Używane przez aplikację Google, Asystenta Google i inne usługi

Google zapisuje Twoje dane dotyczące kontaktów, kalendarzy i aplikacji oraz inne dane z urządzenia na Twoim koncie Google.

Te dane pomagają Google rozpoznawać informacje na urządzeniu, np. nazwy kontaktów, i możesz dzięki nim korzystać z wielu usprawnień.

To co innego niż synchronizacja urządzenia.
[Więcej informacji](#)

[ZARZĄDZAJ INFORMACJAMI Z URZĄDZENIA](#)

e. Google udostępnia szereg aktywności głosowych, co wiąże się z zapisywaniem głosu i dźwięków w tle w tym miejscu można zarządzać bezpieczeństwem nagrywanych informacji.

Aktywność związana z głosem i dźwiękiem (włączona)
Używana przez Asystenta, Mapy Google i inne usługi

Gdy używasz poleceń głosowych (np. „OK Google”) lub klikniesz ikonę mikrofonu, Google zapisuje Twój głos i dźwięki w tle.

Google używa tych danych do ulepszenia rozpoznawania mowy, by lepiej Cię rozumieć.
[Więcej informacji](#)

[ZARZĄDZAJ AKTYWNOŚCIĄ ZWIĄZANĄ Z GŁOSEM I DŹWIĘKIEM](#)

Niebezpieczne linki w e-mail

Linki, czyli mówiąc inaczej adresy URL mają za zadanie przekierować nas na stronę internetową. Hakerzy często wykorzystują je, żeby przekierować nas do niebezpiecznej treści bądź niebezpiecznego oprogramowania. Hakerzy często wysyłają maile wyglądające niewinnie tylko po to, żeby zmusić nas do kliknięcia w niebezpieczny link.

Jak się przed tym uchronić

Twoje konto e-mail powinno być dostarczane przez zaufanego dostawcę. Konto założone w dużych serwisach takich jak gmail, onet czy wp najczęściej posiada wbudowane zabezpieczenie i przechwytuje potencjalnie niebezpieczne wiadomości.

Jeżeli niebezpieczna wiadomość przedrze się przez zabezpieczenia warto jest zwrócić uwagę na jej nadawcę i tytuł - wiadomości brzmią często przekonująco i zachęcająco - obiecują, więc w tytułach spadek, interesujące zdjęcia czy wreszcie faktury czy rozliczenia. Ważne jest, więc krytyczne podchodzenie do źródeł wiadomości

Zabezpieczenia w wyszukiwarkach

http// i https// - ważnym wyznacznikiem dotyczącym tego czy strona jest bezpieczna czy nie jest zapis na początku adresu. Bezpiecznymi adresami są te kończące się na literę s (ang. secure)

Kłódki

Kłódka oznacza szyfrowanie SSL - zielona kłódka oznacza, że korzystanie ze strony internetowej jest bezpieczne, ponieważ posiada sprawdzony certyfikat.

Formalna i nieformalna korespondencja w kanałach cyfrowych

Jak pisać formalne maile?

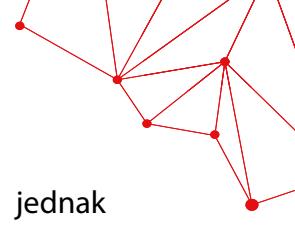
E-mail jest to wiadomość przesyłana drogą elektroniczną od jednego użytkownika Internetu do drugiego. Służy do tego, aby zadać pytanie, przekazać informację, wyrazić swoje zdanie itp.

Korespondencja prowadzona za pomocą poczty elektronicznej jest coraz bardziej popularna z trzech powodów: jest szybka, łatwa i niedroga. Piszemy e-maile do swoich przyjaciół, a także do współpracowników. Komunikacja przez e-mail jest używana w wielu firmach.

Wskazówki

- E-mail powinien być krótki i precyzyjny;
- Należy w nim zawrzeć i wyeksponować kluczową informację, której dotyczy wiadomość;
- Jeśli wiadomość musi być długa, lepiej wysłać ją w formie załącznika, natomiast w treści e-maila napisać, co zawiera załącznik i co należy z nim zrobić;
- Dzięki właściwie dobranemu tematowi, odbiorca będzie miał łatwo odnaleźć wiadomość nawet po długim czasie;
- Pisząc do kolegów możesz posługiwać się językiem nieoficjalnym. Jeśli jednak jest to wiadomość służbowa, powinna wyglądać profesjonalnie, jak krótka notatka służbowa;
- Nie pisz w stanie silnego wzburzenia emocjonalnego. Możesz napisać coś, czego byś nigdy nie powiedział(a) osobiście;
- Pamiętaj, że e-mail stanowi dowód tego, co twierdziłeś (twierdziłaś), a także słów skierowanych do Ciebie. Nie pisz czegoś, czego możesz się później wstydzić lub co zostałyby wykorzystane przeciwko Tobie;
- Unikaj aluzji i humoru, który mógłby zostać zrozumiany odmiennie od Twoich intencji. W korespondencji prywatnej używa się emotikonów, aby oddać swój nastrój, ale w korespondencji służbowej, oficjalnej wyglądałoby to mało poważnie i nie jest stosowane;
- Styl wypowiedzi należy dostosować do adresata wiadomości, tzn. oficjalnie zwracać się do osób, których nie znasz, które mają wyższe stanowisko lub są starsze, a mniej oficjalnie do osób znanych lub w miejscach, w których panuje taka konwencja;
- W przypadku wątpliwości jak rozpocząć e-mail (np. piszesz do danej osoby po raz pierwszy, jest od Ciebie starsza, zajmuje wyższe stanowisko), bezpieczniej jest rozpocząć go od oficjalnego zwrotu „Szanowny Panie” lub „Szanowna Pani” i dopiero później w toku rozwoju korespondencji/znajomości przejść do form mniej oficjalnych (np. „Dzień dobry”). W przypadku bliskiej zażyłości z adresatem, w kontaktach prywatnych, stosuje się formy „Cześć” lub „Hej”. Jeśli wymieniasz z daną osobą kilka wiadomości w jednym dniu, możesz w kolejnych e-mailach zrezygnować z powitania;
- Jeśli chcesz w powitaniu wspomnieć o funkcji, jaką pełni adresat wiadomości, należy to zapisać w ten sposób: „Szanowny Panie Prezesie”, „Szanowna Pani Profesor” itp.;
- Stosuj odstępy jednego wiersza pomiędzy akapitami. Tekst będzie w ten sposób bardziej czytelny;
- Pisz od lewej strony. Utało się (w tradycyjnych pismach), żeby umieszczać formułę

zamykającą list („Z poważaniem”, „Pozdrawiam”) i podpis z prawej strony, jednak w e-mailach ta zasada nie obowiązuje z przyczyn technicznych;

- Pamiętaj, żeby nie udziwniać i nie komplikować tekstu, ponieważ na ekranie odbiorcy może wyglądać to zupełnie inaczej niż u Ciebie;
- Adres odbiorcy wpisz tuż przed wysłaniem przygotowanej wiadomości. W ten sposób nie wyślesz jej niedokończony przez przypadkowe wciśnięcie klawiszy;
- Na końcu napisz o działaniu, jakiego oczekujesz od odbiorcy.

Układ

- **Pole „Od”** – zawiera oznaczenie i adres e-mail nadawcy;
- **Pole „Do”** – wpisuje się tutaj adres e-mail odbiorcy lub odbiorców wiadomości;
- **Pole „Kopia dla” (DW)** – można tutaj wpisać adresy pozostałych osób, do których zostanie wysłana kopia wiadomości lub pozostawić puste pole;
- **Pole „Ukryta kopia” (UDW)** – można tutaj wpisać adresy osób, do których zostanie wysłana kopia wiadomości, przy czym jej pozostali adresaci nie będą tego widzieli lub pozostawić puste pole;
- **Temat** – ważny jest temat wiadomości. Ma on zainteresować odbiorcę i zachęcić do przeczytania tekstu. Musi się wyróżniać, aby z powodzi innych informacji odbiorca wyłowił właśnie Twoją.

Treść wiadomości:

1. Zwrot grzecznościowy, powitanie („Szanowny Panie”, „Szanowna Pani”, „Dzień dobry” itp.);
2. Początek wiadomości – przedstaw jej główny cel, przejdź od razu do konkretów i wskaż powód, dla którego napisałeś (napisałaś);
3. Rozwinięcie – opisz szerzej problem;
4. Zakończenie – napisz, czego oczekujesz od adresata;
5. Pozdrowienia i podpis – zastosuj jedno ze sformułowań: „Z poważaniem”, „Pozdrawiam”, „Z wyrazami szacunku” i podpisz się;
6. Stopka – ewentualnie nazwa firmy, dane kontaktowe.

Przykłady

Szanowny Panie Profesorze,

uczęszczałem na wykład pt. „Międzynarodowe stosunki gospodarcze”, który prowadził Pan w tym roku akademickim. Przystąpiłem do egzaminu, ale z przyczyn osobistych nie mogłem być obecny na wpisach. Czy istnieje możliwość, abym spotkał się z Panem na uczelni w tym lub w następnym tygodniu?

Z poważaniem

Jan Kucharski

Jak uczestniczyć w aktywnej wymianie informacji, treści i zasobów za pośrednictwem portali społecznościowych, sieci i platform współpracy?

Netykieta

Netykieta to rodzaj niepisanych, ale przyjętych i przestrzeganych przez internautów zasad komunikowania się na portalach społecznościowych, rodzaj internetowego savoir-vivre'u.

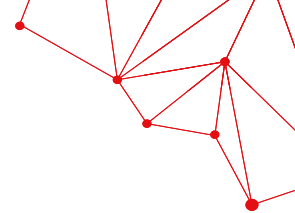
W sieci, tak jak w każdej społeczności, istnieją reguły porozumiewania się z innymi. Nieprzestrzeganie ich może skutkować uwagami ze strony administratora i innych użytkowników, wykluczeniem z grupy, a nawet całkowitym zablokowaniem dostępu do usług, z których korzystasz.

TAK/ Dbaj o:

Wyrażaj się jasno i precyzyjnie

- Dbaj o staranny język – stosuj zasady ortograficzne, gramatyczne i stylistyczne
- Pisz na temat, rzeczowo i konkretnie
- Nadawaj wiadomościom tytuł – łatwiej będzie je odnaleźć

Szanuj innych

- Staraj się wyrażać swoje opinie kulturalnie
- Cytując czyjeś słowa, pamiętaj o podaniu autora
- Pytaj o zgodę na umieszczenie na własnym profilu/blogu/stronie bezpośrednich linków lub zdjęć

Bądź profesjonalny

- Szanuj swoją prywatność i prywatność innych – pomyśl sam i zapytaj o zgodę, jeśli chcesz upublicznić jakąś informację
- Dbaj o porządek na swoim profilu, blogu –usuwaj np. nieaktualne linki, dostosuj kolory, tekst tak, aby był łatwy w odbiorze
- Sprawdzaj źródła informacji
- Usuwanie z sieci blogi/strony/konta, których nie używasz

Bądź uprzejmy

- Zachowuj się w sieci tak samo, jak w osobistym kontakcie
- Pamiętaj o przedstawieniu się i o formach grzecznościowych
- Uważaj na żarty – nie każdy ma podobne poczucie humoru
- Bądź pomocny

NIE/ Unikaj:

Wyrażaj się jasno i precyzyjnie

- Nie przesadzaj z emotikonami – używaj ich tylko w nieformalnych kontaktach Szanuj innych
- Nie obrażaj!
- Nie używaj wulgaryzmów!
- Nie trolluj!*
- Nie spamuj**
- Nie kradnij czyjejs własności intelektualnej
- Nie lajkuj stron/zdjęć/postów, które krzywdzą innych

Bądź profesjonalny

- Nie plotkuj
- Nie zaśmiecaj konta, bloga, maila drugiej osoby spamem
- Nie flooduj***
- Nie rozpowszechniaj nieprawdziwych informacji
- Nie pozostawiaj bezpańskich blogów, stron i kont – nie zaśmiecaj sieci

Bądź uprzejmy

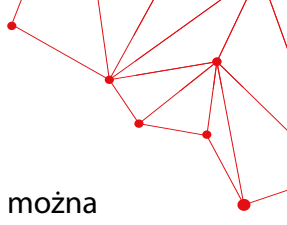
- Unikaj ironii
- Nie używaj wielkich liter w dyskusji – jest to traktowane, jako krzyk
- Nie krytykuj i nie wyśmiewaj osób, które słabiej radzą sobie w sieci

Bezpieczny profil: Jak stworzyć bezpieczne hasło, jak dodatkowo zabezpieczyć profil (opcje podwójnego zabezpieczenia)

Hasło to ciąg liter, liczb i znaków specjalnych, które służą do uwierzytelnienia, czyli udowodnienia, kim jesteśmy. Kiedy logujemy się do naszej poczty elektronicznej, bankowości online, dokonujemy zakupów albo uzyskujemy dostęp do rozmaitych urządzeń, korzystamy z haseł. W dzisiejszym świecie Internetu używamy ich w zasadzie bez przerwy. Hasło powinno być przez każdego właściciela chronione, czyli niedostępne osobom niepowołanym, ponieważ można narazić się na kradzież tożsamości lub pieniędzy albo utratę prywatnych danych.

Oprócz tego hasła można w zasadzie podzielić na dwa typy: słabe i silne. Słabe hasło to takie, które bardzo łatwo złamać, czyli cyberprzestępcy w prosty sposób będą mogli z Twoim loginem i hasłem skorzystać z Twojej bankowości online. Przykładem słabego hasła jest takie, które można łatwo odnaleźć w słowniku. Użytkownicy Internetu, aby łatwiej zapamiętać hasła, używają na przykład imion swoich zwierząt i dodają do nich rok swoich urodzin. I tak popularnym hasłem jest np. "Burek 2005". Takie hasło można złamać w zasadzie w kilka sekund. Dlatego zaleca się tworzenie silnych haseł, czyli takich, których złamanie trwa znacznie dłużej, nawet kilka milionów lat. Oznacza to, że cyberprzestępca ma małe szanse na ich złamanie. Hasło silne nie jest słownikowym wyrazem, zawiera długi ciąg dużych i małych

liter, cyfr i znaków specjalnych. Ponieważ normalnie trudno by było je zapamiętać, można pomóc sobie w taki sposób:

1. Przypominamy sobie wers jakiegoś ulubionego tekstu. My wybraliśmy *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza:
2. Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie
3. Pierwsze litery słów tworzą kombinację: **LOMtjJz**
4. Możemy zmienić wielkość liter, np: **IOMtjJz**
5. Do tego dodajemy znaki specjalne (mogą być takie jak w tekście literackim, ale sami coś również możemy dodać), np: **!!OM!tjJz** lub: **!!O\$M!tjJz&**
6. Na końcu warto także dodać cyfry, np. **20!!O\$M!tjJz&20**
7. Oto ostateczne hasło: **20!!O\$M!tjJz&20**

Uwaga! Inwokacja i „Wlazł kotek na płotek...” to dwa najczęściej pojawiające się przykłady na różnych szkoleniach. Korzystając z tej metody, wybierzcie jakiś inny, mniej znany utwór.

Jak sprawdzić czy strona, z której korzystam jest bezpieczna, jak rozpoznać phishing

Czym jest wiadomość phishingowa?

Wiadomość phishingowa jest zazwyczaj definiowana, jako „próba uzyskania poufnych informacji, takich jak nazwy użytkowników, hasła i dane kart kredytowych, poprzez podawanie się podczas komunikacji elektronicznej za podmiot godny zaufania”.

Innymi słowy, phishing to nowoczesna wersja odwiecznego problemu oszustów, którzy próbują naciągać niczego niepodejrzewających ludzi. Osoby podejmujące próbę oszustwa będą wysyłać fałszywe wiadomości, aby nakłonić odbiorcę do ujawnienia poufnych informacji, co zazwyczaj ma na celu wyłudzenie pieniędzy.

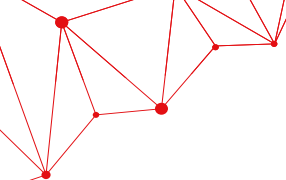
Jak rozpoznać wiadomość phishingową

Oszuści często odwołują się do naszych emocji, co ma skłonić do odpowiedzi na wiadomość i ujawnienia informacji, które chcą zdobyć.

Tematy najczęściej wykorzystywane w oszustwach to:

- Zdobycie nagrody lub innej nieoczekiwanej korzyści majątkowej.

-
- Taktyka zastraszania np. zaległa faktura i groźba odłączenia usług.
  - Prośba o przekazanie środków na organizację charytatywną, często tuż po kryzysie humanitarnym np. trzęsieniu ziemi.
  - Nietypowe załączniki do wiadomości i prośby o udostępnienie danych osobowych.
  - Zalecamy, aby zawsze chwilę się zastanowić: „czy spodziewam się tego rodzaju prośby?”

Jak radzić sobie z wiadomościami phishingowymi

Bardzo ważne jest zapoznanie się ze sposobami rozpoznawania ewentualnych wiadomości phishingowych i zgłaszanie ich oraz działanie, jakie należy podjąć, jeśli podejrzewasz, że padłeś ofiarą oszustwa.

Co jeszcze należy sprawdzić

Jeśli nie jesteś pewien, czy otrzymałeś fałszywą wiadomość, możesz sprawdzić kilka dodatkowych rzeczy.

- Sprawdź, czy strona internetowa powiązana z linkiem pasuje do treści wiadomości.
- Upewnij się, że imię lub nazwa nadawcy są zgodne z adresem e-mail. Jeśli nie, zachowaj ostrożność.

Uwaga: Aby sprawdzić link w wiadomości, najedź na niego kursorem i sprawdź, czy wyskakujące okno jest zgodne z treścią wiadomości. Jeśli nie, nie klikaj w link.

Co robić, jeśli myślisz, że padłeś ofiarą oszusta

Jeśli podejrzewasz, że odpowiedziałeś na wiadomość phishingową podając dane osobowe lub informacje finansowe, wykonaj następujące czynności, aby ograniczyć ewentualne szkody:

- Zmień ujawnione dane. Np. zmień wszystkie hasła lub numery PIN do kont lub usług, których bezpieczeństwo mogło zostać naruszone.
- Skontaktuj się bezpośrednio ze swoim bankiem lub dostawcą usług.
- Regularnie sprawdzaj, czy na wyciągach z banku i karty kredytowej nie ma niewyjaśnionych płatności lub operacji, których nie zleciłeś.
- Powiadom odpowiednie władze. **CERT Polska** to polskie centrum zgłaszania oszustw i przestępstw internetowych.

Uwaga: nie klikaj w link obecny w fałszywej wiadomości.

Dostępność usług, jak korzystać z narratora w serwisach online, jak dopasować widoczność tekstu na stronie?

Narrator ułatwia korzystanie z komputera osobom niewidomym lub niedowidzącym, umożliwiając wykonywanie typowych zadań bez użycia myszy. Aplikacja pozwala odczytywać elementy wyświetlane na ekranie, takie jak tekst i przyciski, oraz wchodzić z nimi w interakcję. Za pomocą Narratora możesz czytać i pisać wiadomości e-mail, przeglądać Internet oraz pracować nad dokumentami.

Przy użyciu określonych poleceń możesz poruszać się po systemie Windows, Internecie i aplikacjach. Nawigowanie jest dostępne za pośrednictwem nagłówków, linków, punktów orientacyjnych i innych elementów. Możesz odczytywać tekst (w tym znaki interpunkcyjne) dzielony na strony, akapity, wiersze, zdania, słowa i znaki, a także określać cechy, takie jak czcionka i kolor tekstu. Nawigowanie między wierszami i kolumnami pozwala efektywnie przeglądać tabele.

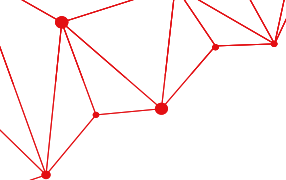
Narrator udostępnia również tryb nawigacji i czytania. Za pomocą tej funkcji możesz poruszać się po systemie Windows 10, naciskając tylko klawisze strzałek w górę i w dół na klawiaturze. Możesz również poruszać się po komputerze i czytać tekst za pomocą monitora Braille'a. Możesz również dostosować szybkość i głośność mowy oraz wysokość głosu używanego przez Narratora, a także instalować oprogramowanie innych firm służące do zamiany tekstu na mowę.

Strona główna Narratora

Za każdym razem, gdy włączasz Narratora, przejdziesz do strony jego głównej. Stanowi ona centralne miejsce grupujące wszystkie najważniejsze opcje i zasoby. Możesz na przykład zmienić ustawienia Narratora albo za pomocą przewodnika Szybki start poznać podstawy tej aplikacji. Łącza na stronie głównej Narratora obejmują Szybki Start, przewodnik po Narratorze, (który przekieruje Cię do tego podręcznika użytkownika online), nowości, ustawienia i możliwość przesłania raportu. Możesz również określić, czy podczas uruchamiania Narratora ma być otwierana Strona główna.

Trzy sposoby uruchamiania i zatrzymywania Narratora

- Aby uruchomić Narratora, naciśnij jednocześnie **klawisz z logo systemu Windows + Ctrl + Enter**. Aby zatrzymać Narratora, naciśnij te klawisze ponownie. W poprzednich wersjach systemu Windows naciśnij jednocześnie **klawisz z logo systemu**

Windows + **Enter**, aby uruchomić lub zatrzymać Narratora. Na wielu klawiaturach klawisz logo systemu Windows znajduje się w dolnym rzędzie obok klawisza Alt.

- Naciśnij klawisze **logo Windows** + **Ctrl** + **N**, aby otworzyć ustawienia Narratora, a następnie przestaw do pozycji włączenia przełącznik w obszarze **Użyj Narratora**.
- Naciśnij klawisze **Ctrl** + **Alt** + **Del**, aby przejść do ekranu logowania, naciśnij przycisk **Ułatwienia dostępu** znajdujący się w prawym dolnym rogu i przesunij przełącznik w obszarze **Narrator**.

Jak działa asystent głosowy i jak się nim posługiwać?

ASYSTENT GOOGLE

Jest to obecnie najpopularniejszy asystent głosowy na świecie. Według danych Google dostępny jest na ponad miliardzie urządzeń. Większość użytkowników korzysta z niego za pośrednictwem smartfonów i tabletów z systemem Android lub korzystając z głośnika Google Home. Jednak spotkać możemy go w całej masie innych sprzętów elektronicznych. Możliwości Asystenta Google są olbrzymie i przez cały czas rozbudowywane.

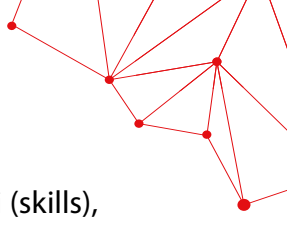
Główną siłą Asystenta Google są doskonałe algorytmy rozpoznawania ludzkiej mowy. Rozmowa z nim przypomina dialog z drugim człowiekiem. Nie musimy posługiwać się sztywnymi komendami. Na dodatek jest to jedyny asystent głosowy po polsku.

Z pomocą Asystenta Google możemy uzyskać niemal dowolną informację z Internetu, możemy sterować muzyką, zaplanować swój dzień, zapytać o pogodę, zamówić bilet do kina, sprawdzić notowania giełdowe, tłumaczyć z języków obcych, poprosić o wskazówki dojazdu, czy sprawdzić przepis na dowolne danie. Z pomocą dodatkowych urządzeń możemy sterować elementami inteligentnego domu, takimi jak ogrzewanie, oświetlenie, czy systemy bezpieczeństwa. Możliwości jest mnóstwo.

ALEXA (AMAZON)

Wirtualna asystentka, która zadebiutowała w inteligentnych głośnikach Amazon Echo oraz Amazon Echo Dot. Szybko stała się tak popularna, że została zaadaptowana także m.in. do telewizorów, tabletów, słuchawek, a nawet do samochodów. Na obecną chwilę dostępna

jest na ponad 100 milionów urządzeń. Główna siła Alexy to tak zwane umiejętności (skills), czyli rozszerzenia od zewnętrznych firm, które sprawiają, że urządzenia te współpracują z Alexą. Jest ich ponad 50 tysięcy. To właśnie, dlatego z jej pomocą możemy na przykład włączać inteligentne lampy Philipsa, czy kontrolować lodówki LG.

Alexa bazuje na technologii chmurowej Amazon Cloud Services i wykorzystuje popularne wyszukiwarki internetowe w poszukiwaniu danych. Jej możliwości są zbliżone do umiejętności Asystenta Google. Z jej pomocą możemy, więc odtwarzać muzykę z takich serwisów jak Spotify, czy Muzyka Google, sterować urządzeniami smart home, obsługiwać kalendarz, zamówić sobie pizzę, czy zarezerwować auto w Uber. Możemy sprawdzić pogodę, zadzwonić przez Skype, zrobić zakupy w Internecie, sprawdzić, kiedy odjeżdża nasz pociąg, czy też zamówić kawę w Starbucks. Dla niektórych osób wadą Alexy może być brak obsługi języka polskiego.

SIRI (APPLE)

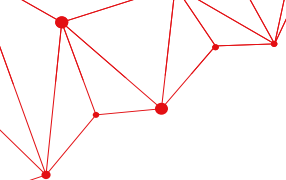
Siri, która zapoczątkowała erę wirtualnych asystentów nadal aktywnie walczy z konkurencją w postaci Asystenta Google oraz Alexy. Przewagą Siri jest kompatybilność ze zdecydowaną większością urządzeń Apple. Istnieje też bardzo duża baza urządzeń innych firm, które „rozumieją się” z Siri. Asystentka będzie komunikować się z nami w języku angielskim.

Potrafi obsługiwać połączenia telefoniczne, wysyłać wiadomości, przeszukiwać Internet, odtwarzać muzykę, obsługiwać kalendarz, tłumaczyć z języków obcych, rozpoznawać utwory muzyczne, rezerwować miejsca w kinach i restauracjach, obsługiwać nawigację. Jest dostępna, jako systemem w wybranych autach, potrafi przelewać pieniądze w Apple Pay oraz komunikować się z Apple TV. Wymieniać można by długo.

CORTANA (MICROSOFT)

Cortana to asystentka głosowa stworzona przez Microsoft bazująca przede wszystkim na wyszukiwarce Bing oraz chmurze Azure. Zadebiutowała na platformie Windows Phone. W kolejnych latach zagościła także na telefonach Android oraz iOS. Dostępna jest na komputerach z Windows 10 oraz na konsolach Xbox One.

Wielu ekspertów uznaje Cortanę za produkt wymierający. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest wycofanie z rynku smartfonów z systemem Windows. Obecnie Cortana nie jest domyślnie instalowana na żadnym mobilnym urządzeniu liczących się firm. Nie trzeba jej także instalować na komputerach z Windows. Także producenci AGD coraz rzadziej biorą ją pod uwagę w swoich produktach. Cortana ma obecnie tylko kilkaset umiejętności. Nie jest dostępna w języku polskim.

Zakres funkcji jest zbliżony do asystenta Google, ale komunikacja z Cortaną nie jest tak samo naturalna i płynna. Przy jej pomocy możemy sprawdzić pogodę, program kin, czy wyszukać informację z pomocą wyszukiwarki Bing. Dużą zaletą Cortany jest obsługa programów Microsoft, a więc Windows 10, Outlook, czy Office 365.

Obecnie firma z Redmond zmienia pozycjonowanie swojego produktu. Chce, by Cortana nie była konkurencją dla Alexy lub Google Assistant, a raczej uzupełniała ich funkcje. Czy to się uda? Czas pokaże.

BIXBY (SAMSUNG)

Bixby to najmłodszy z asystentów głosowych, stworzony przez Samsung. Pomimo wysiłków tej firmy nadal dzieli go duży dystans do głównych konkurentów. Z jego pomocą możemy m.in. sterować naszym smartfonem, otrzymywać informacje o pogodzie, tworzyć notatki, zdobywać informacje o warunkach na drodze, czy obsługiwać kalendarz.

Główną wadą Bixby jest dość toporna komunikacja z asystentem. Trudno tu mówić o naturalnym sposobie mówienia. Samsung przez dłuższy czas próbował skłonić użytkowników do zainteresowania się Bixby m.in. poprzez umieszczenie w smartfonach przycisku fizycznego dedykowanego asystentowi. Ostatnio jednak wycofuje się z tego pomysłu umożliwiając personalizację przycisków, także w starszych modelach smartfonów Samsung.

Biblioteka pojęć:

EPUAP - ELEKTRONICZNA PLATFORMA USŁUG ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Ogólnopolska platforma teleinformatyczna służąca do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony, standardowy sposób. Zbudowana w ramach projektu ePUAP-WKP (Plan Informatyzacji Państwa). Usługodawcami są jednostki administracji publicznej oraz instytucje publiczne (zwłaszcza podmioty wykonujące zadania zlecone przez państwo).

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/EPUAP>

E-USŁUGA

Usługa świadczona drogą elektroniczną przez sieć telekomunikacyjną, a w tym sieć komputerową, np. Internet, z wykorzystaniem technologii informacyjnej, której świadczenie jest zautomatyzowane i która wymaga niewielkiego udziału człowieka.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/E-us%C5%82uga>

RACHUNEK BANKOWY, KONTO BANKOWE

Rachunek prowadzony przez bank na podstawie umowy rachunku bankowego zawartej z jego posiadaczem. Posiadacz rachunku bankowego może swobodnie dysponować środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym, o ile w umowie z bankiem nie zostały zawarte postanowienia ograniczające swobodę dysponowania tymi środkami.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Rachunek_bankowy

BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNA (ANG. E-BANKING)

Forma usług oferowanych przez banki, polegająca na umożliwieniu dostępu do rachunku za pomocą urządzenia elektronicznego: komputera, bankomatu, terminalu POS, telefonu (zwłaszcza telefonu komórkowego) i linii telekomunikacyjnych, w tym Internetu. Zależnie od wykorzystanych rozwiązań umożliwia wykonywanie operacji pasywnych (np. sprawdzanie salda i historii rachunku) oraz aktywnych (np. dokonanie polecenia przelewu, założenie lokaty terminowej).

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Bankowo%C5%9B%C4%87_elektroniczna

MLEGITYMACJA

Pokazując mLegitymację, potwierdzisz, że jesteś uczniem danej szkoły, skorzystasz z ulg i zwolnień. To ważne! Ten mDokument możesz aktywować tylko wtedy, gdy Twoja szkoła ma podpisane odpowiednie porozumienie z Ministerstwem Cyfryzacji. Uruchamia się go, używając kodu QR oraz kodu aktywacyjnego otrzymanego w sekretariacie szkoły.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/mobywatel/mlegitymacja-szkolna>

CURRICULUM VITAE, CV LUB C.V. (ŁAC. „BIEG ŻYCIA”, „PRZEBIEG ŻYCIA”)

Życiorys zawodowy. Łacińskie skrzydlate słowa curriculum vitae pochodzą z mowy konsularnej W obronie Rabiriusza (63 p.n.e.)

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Curriculum_vitae

CENTRALNA EWIDENCJA I INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

(skrótowo oraz poprzednio: ewidencja działalności gospodarczej), CEIDG

Prowadzony w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki spis przedsiębiorców będących osobami fizycznymi.

Źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Centralna_Ewidencja_i_Informacja_o_Dzia%C5%82alno%C5%9Bci_Gospodarczej

PKD

Skrót oznaczający Polską Klasyfikację Działalności. Kod PKD to pięciodzaniowy symbol, określający rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej. Każdy przedsiębiorca w momencie zakładania firmy musi wybrać przynajmniej jeden kod PKD, aby urzędy wiedziały, jakie czynności w jej ramach będzie wykonywał.

Źródło: <https://www.infakt.pl/blog/co-to-jest-pkd/>

WOLONTARIUSZ

Osoba pracująca na zasadzie wolontariatu. Według ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wolontariuszem jest ten, kto dobrowolnie i świadomie oraz bez wynagrodzenia angażuje się w pracę na rzecz osób, organizacji pozarządowych, a także rozmaitych instytucji działających w różnych obszarach społecznych. Instytucje te nie mogą korzystać z pracy wolontariuszy przy prowadzonej działalności gospodarczej, czego wprost zakazuje ustawa.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wolontariat>

PRYWATNOŚĆ (Z ŁAC. PRĪVĀTUS <ODDZIELONY>)

Zdolność jednostki lub grupy osób do utrzymania swych danych oraz osobistych zwyczajów i zachowań nieujawnionych publicznie.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Prywatno%C5%9B%C4%87>

POCZTA ELEKTRONICZNA, E-POCZTA (ANG. ELECTRONIC MAIL, E-MAIL, W SKRÓCIE: MAIL)

Usługa internetowa, w nomenklaturze prawnej określana, jako świadczenie usług drogą elektroniczną, służąca do przesyłania wiadomości tekstowych lub multimedialnych, tzw. listów elektronicznych – stąd zwyczajowa nazwa tej usługi.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Poczta_elektroniczna

NETYKIETA

(Ang. netiquette, zbitka wyrazowa: net (z ang. sieć) i etykieta) – zbiór zasad dotyczących dobrego zachowania w Internecie. Netykieta, podobnie jak zwykle zasady przyzwoitego zachowania, nie jest dokładnie skodyfikowana, nikt też nie zajmuje się systematycznym karaniem osób jej nieprzestrzegających, jednak uparte łamanie zasad netykiety może się wiązać z różnymi przykrymi konsekwencjami, na przykład zgłoszeniem nadużycia do działu abuse i odcięciem „niegrzecznego” osobnika od określonej usługi internetowej przez jej administratora.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Netykieta>

BOT

Program wykonujący pewne czynności w zastępstwie człowieka. Czasem jego funkcją jest zautomatyzowane emulowanie ludzkiego zachowania.

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Bot_\(program\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Bot_(program))

PHISHING

Metoda oszustwa, w której przestępca podszywa się pod inną osobę lub instytucję w celu wyłudzenia poufnych informacji (np. danych logowania, danych karty kredytowej), zainfekowania komputera szkodliwym oprogramowaniem czy też nakłonienia ofiary do określonych działań. Jest to rodzaj ataku opartego na inżynierii społecznej.

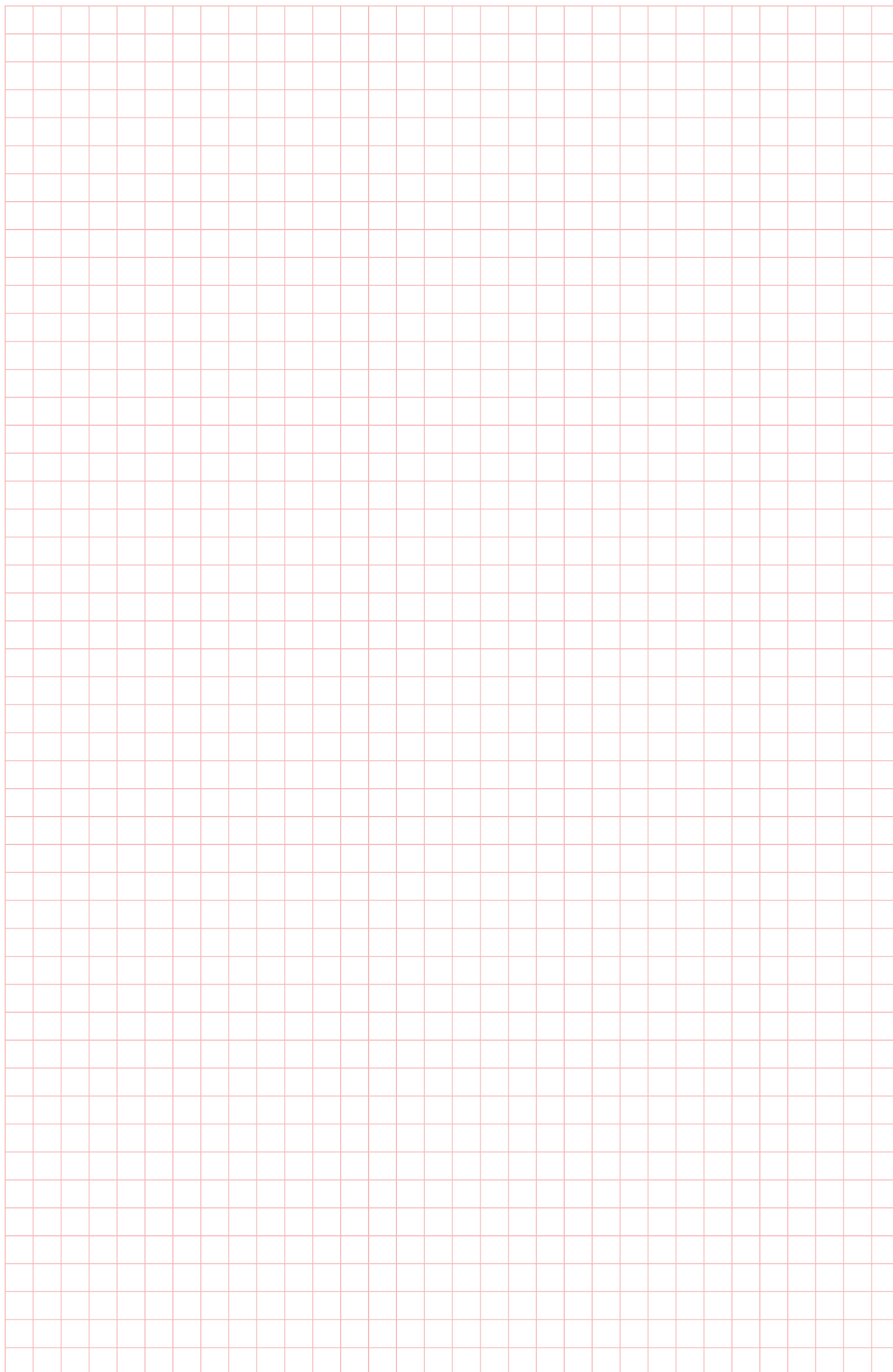
Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Phishing>

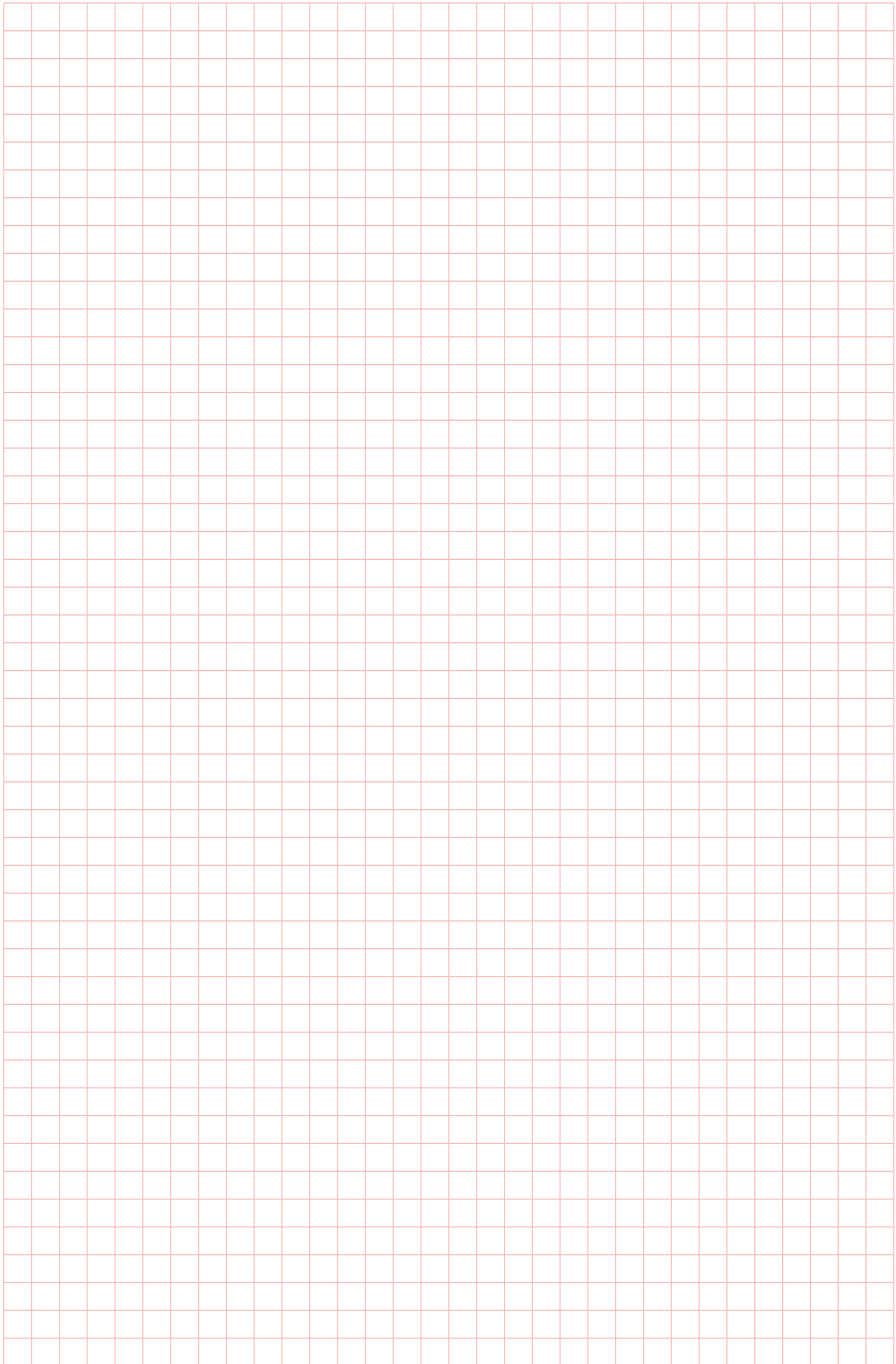
ASYSTENT GOOGLE (ANG. GOOGLE ASSISTANT)

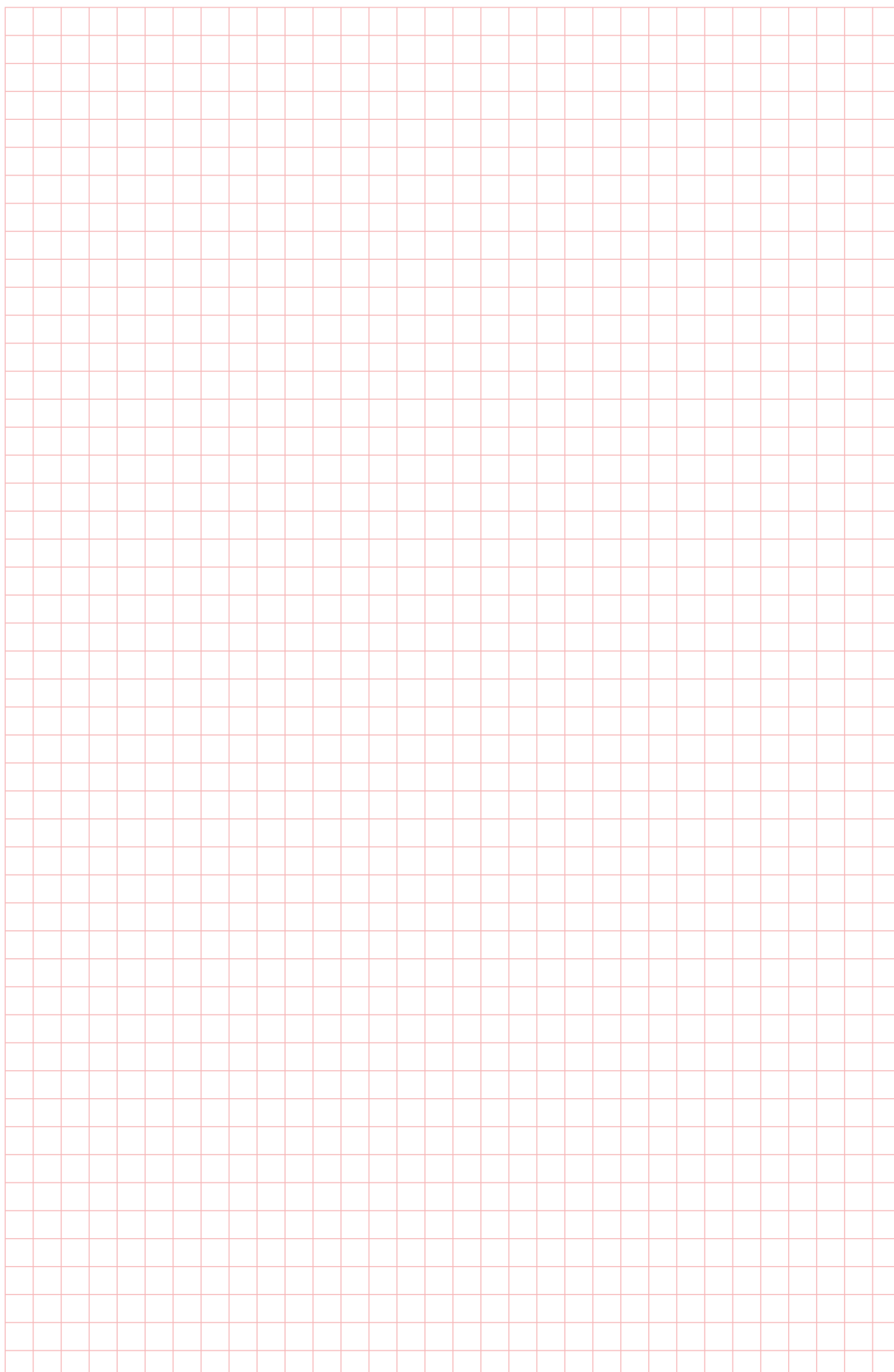
Inteligentny asystent osobisty stworzony przez Google, dostępny na urządzenia mobilne oraz inteligentne urządzenia domowe (smart home). W przeciwieństwie do Google Now potrafi prowadzić dwustronną konwersację.

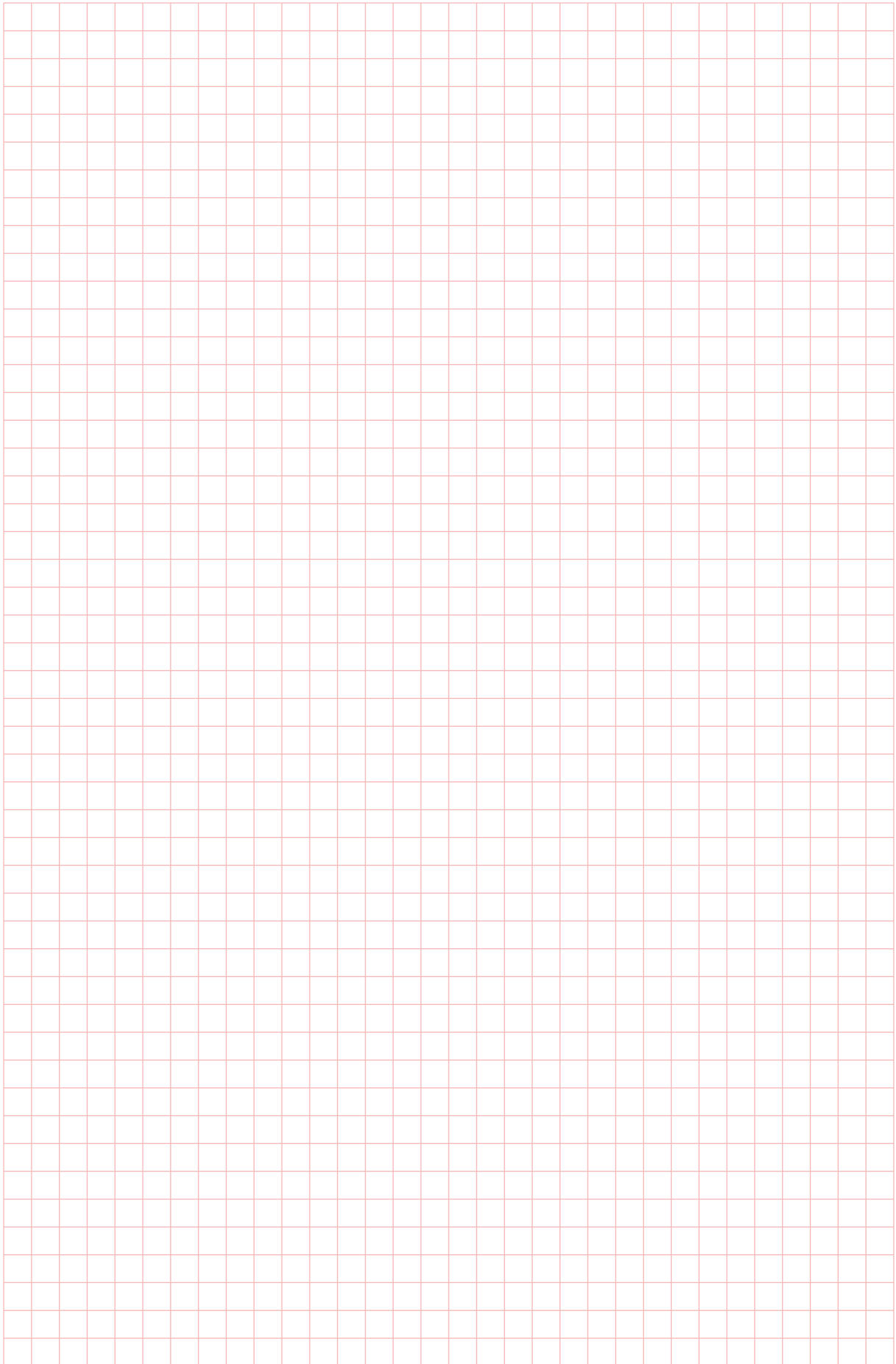
Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Asystent_Google

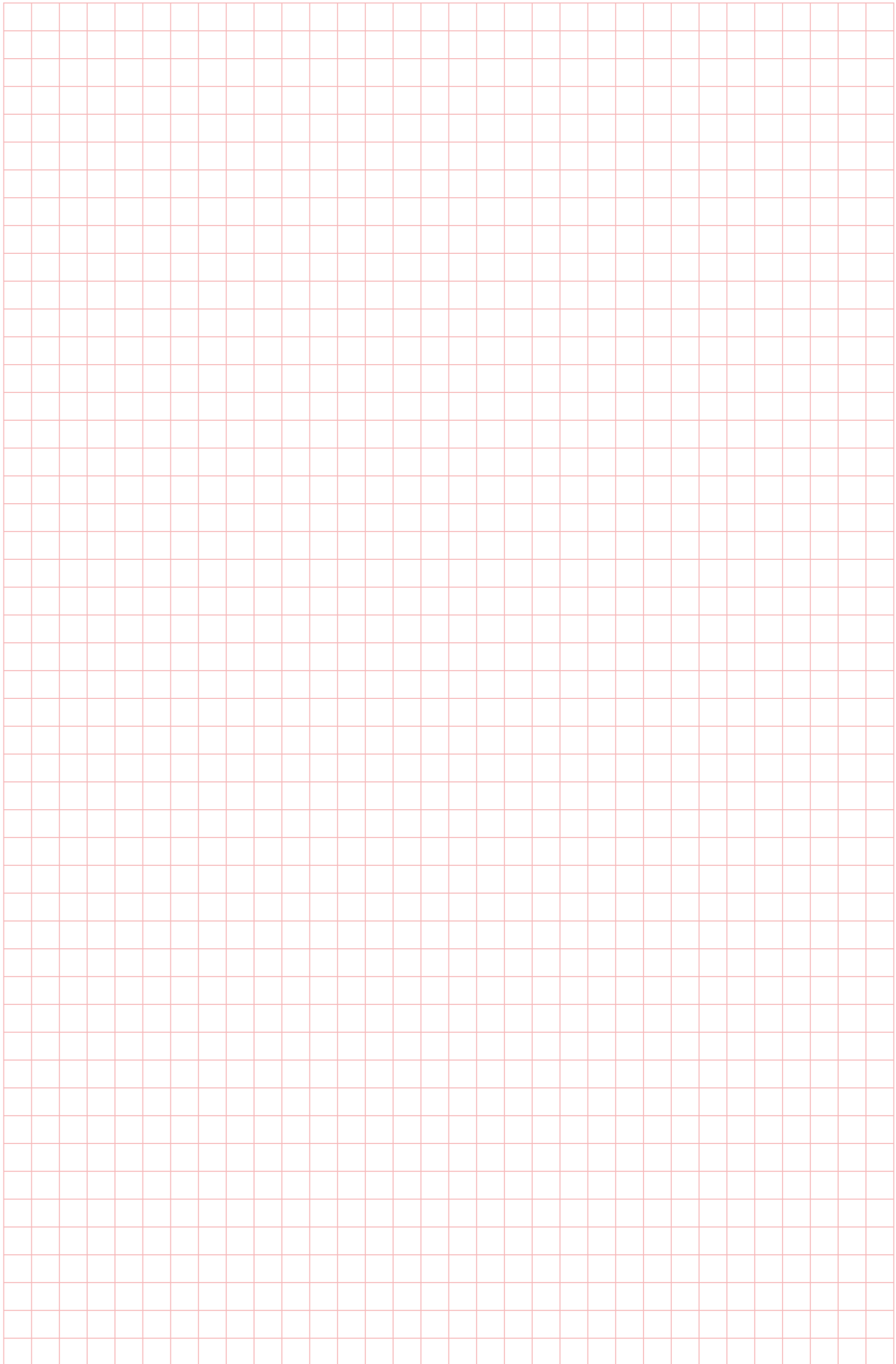

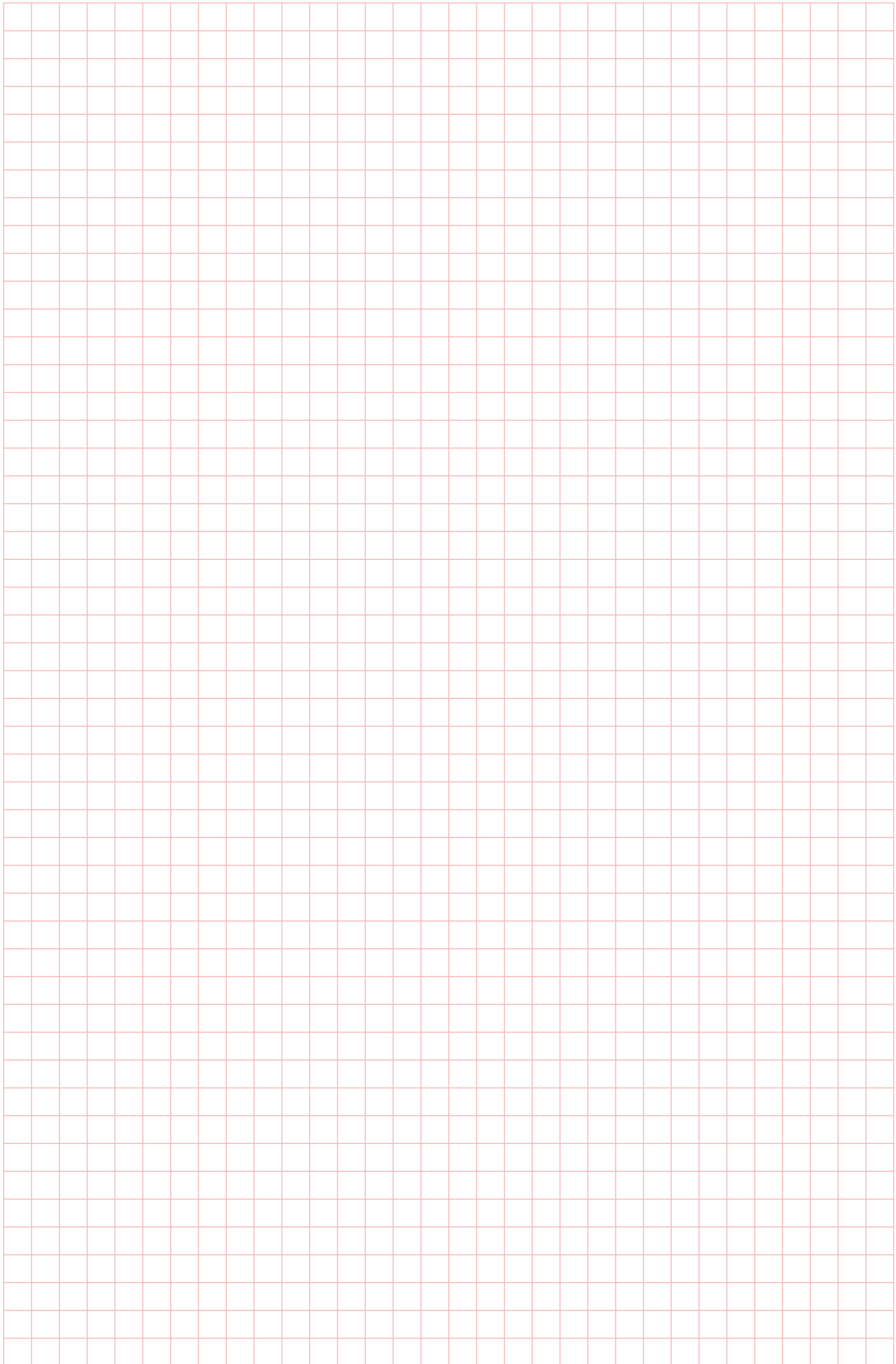

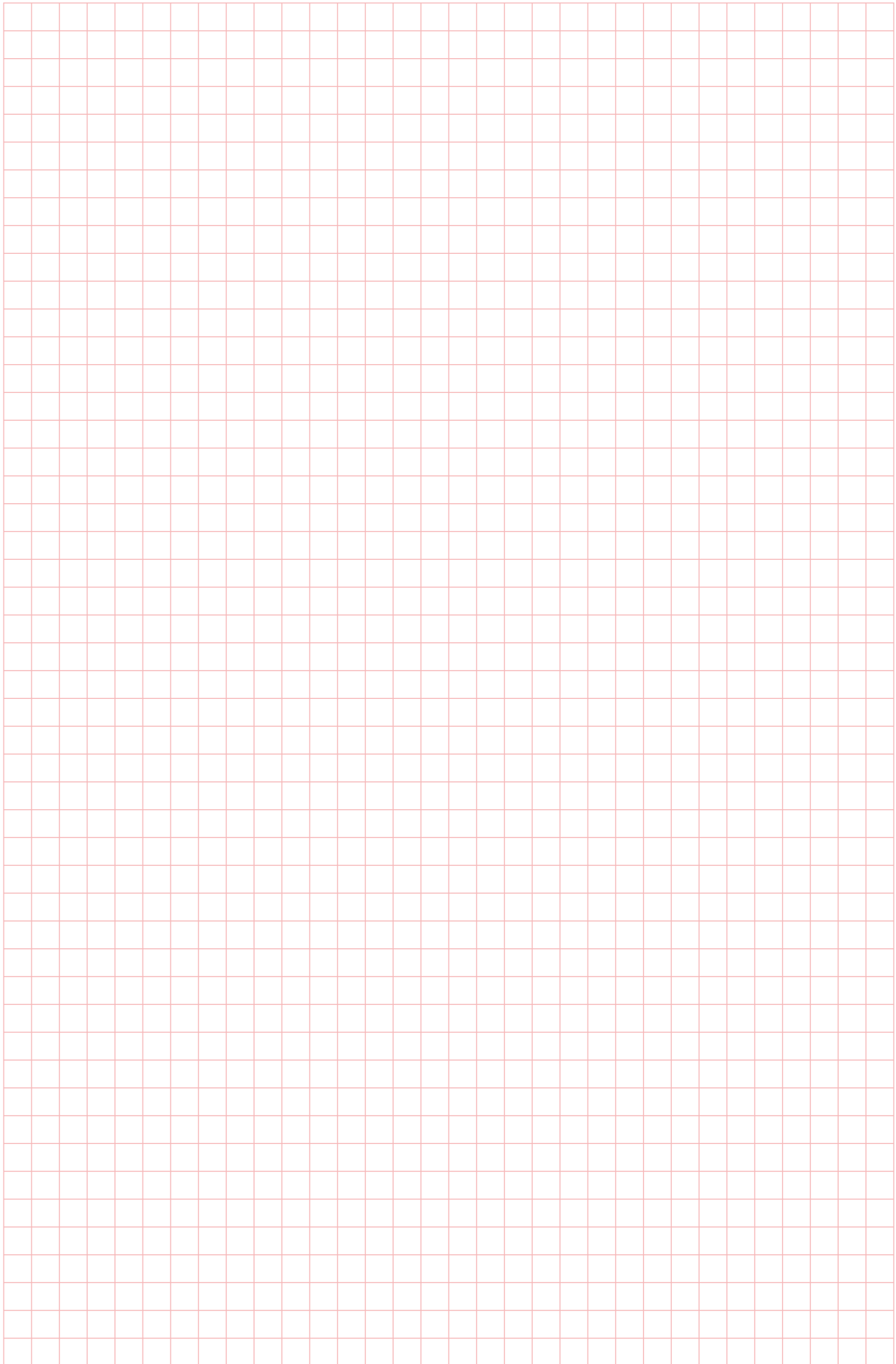

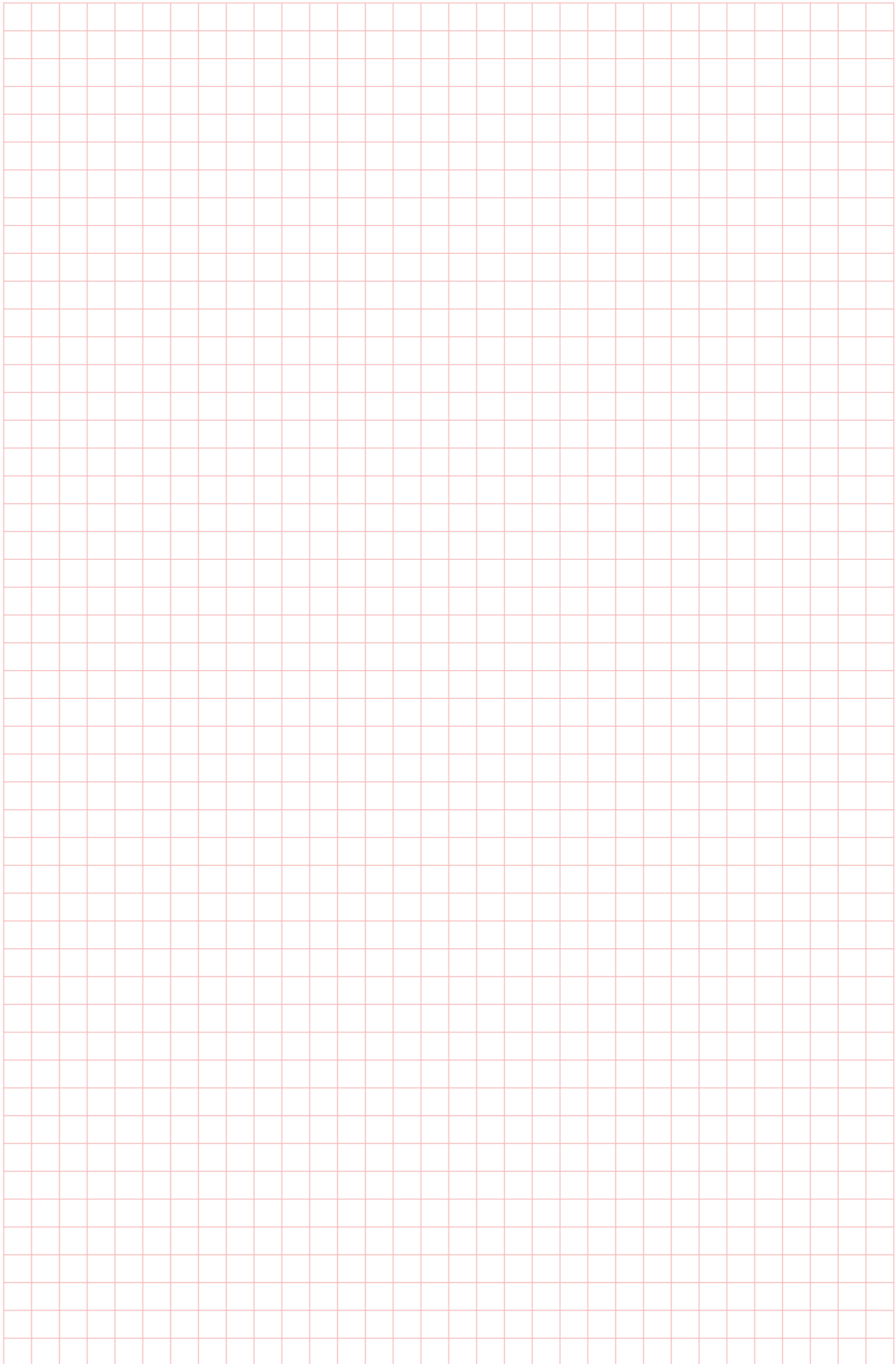

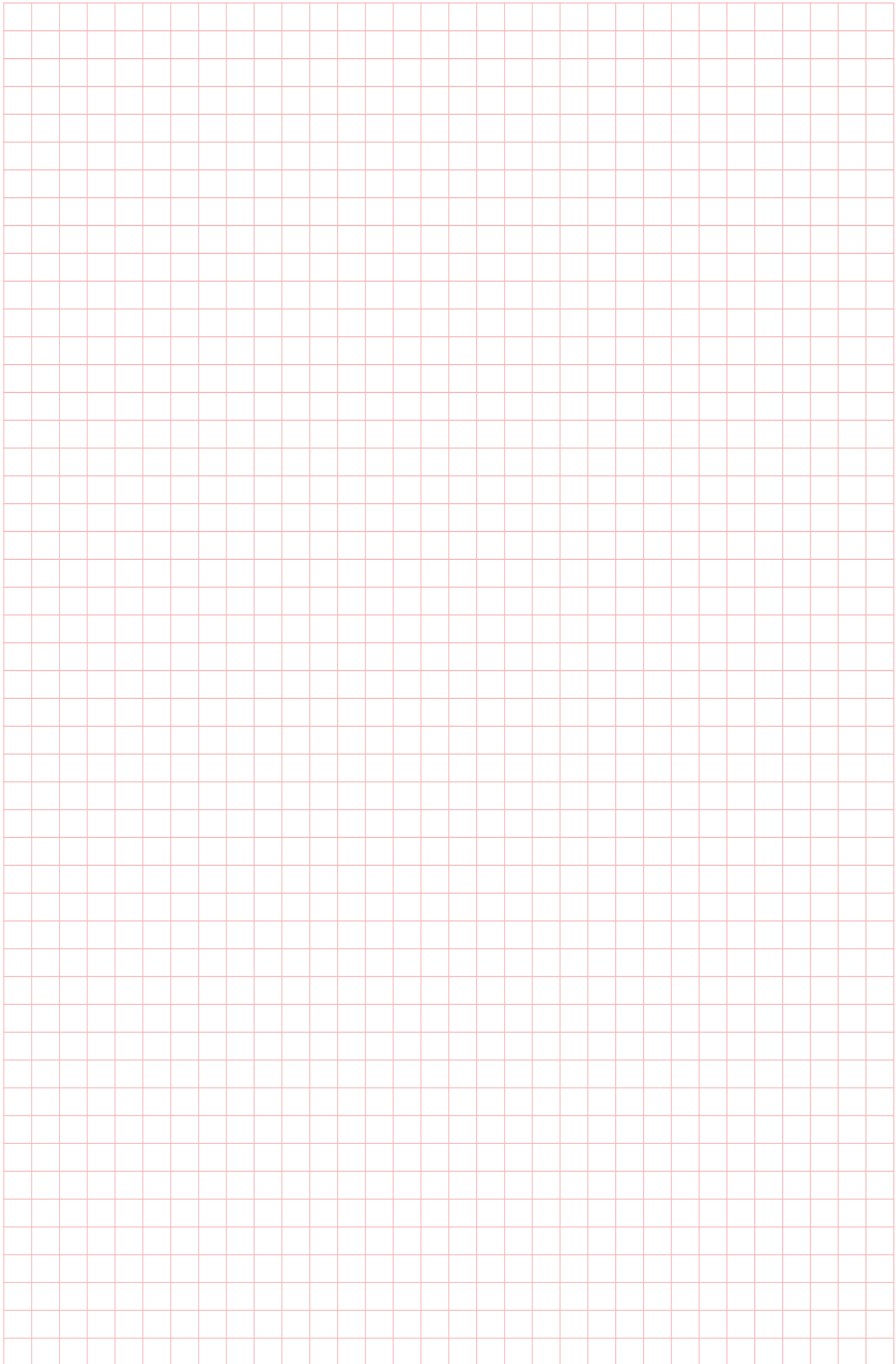

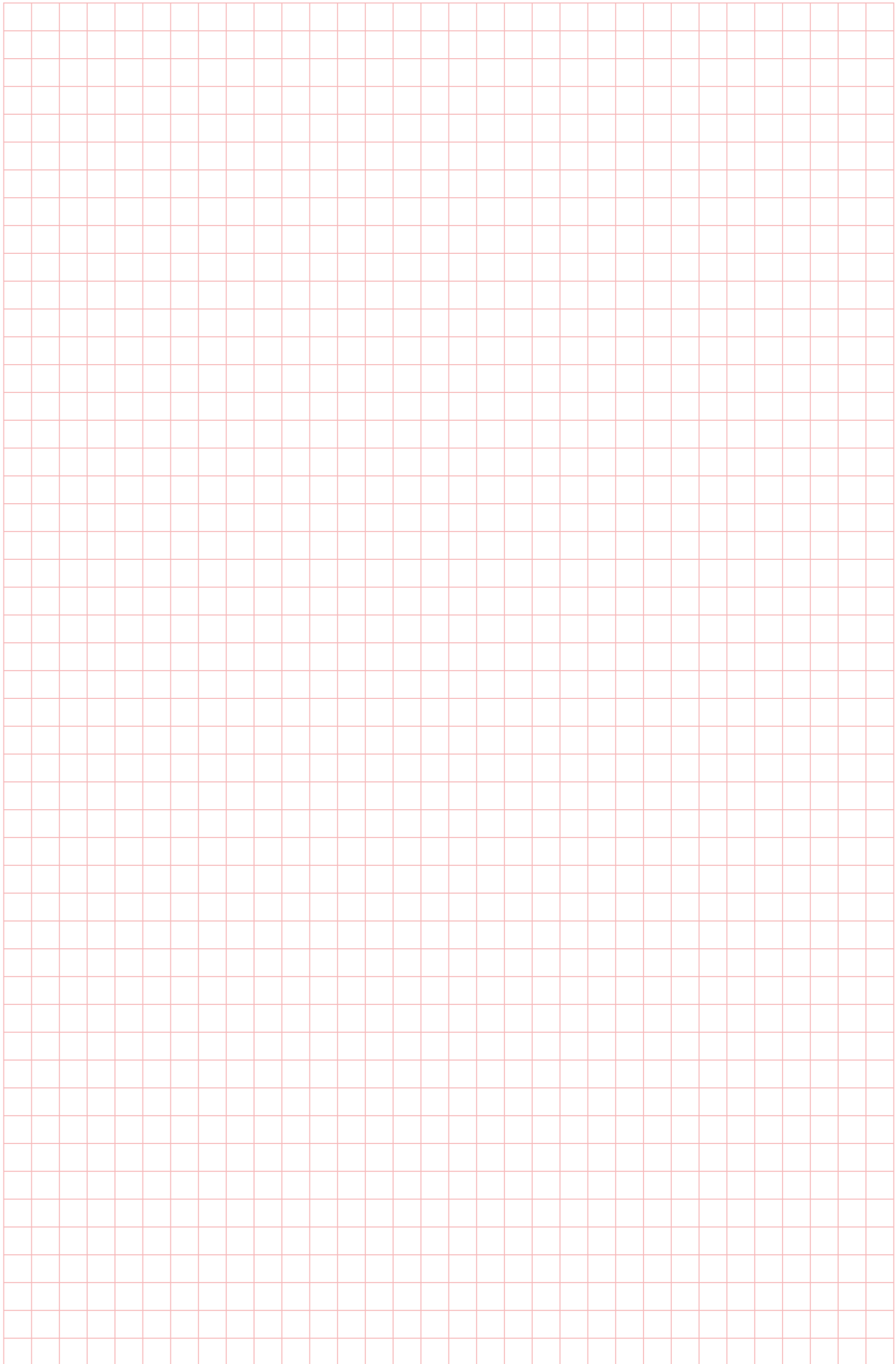

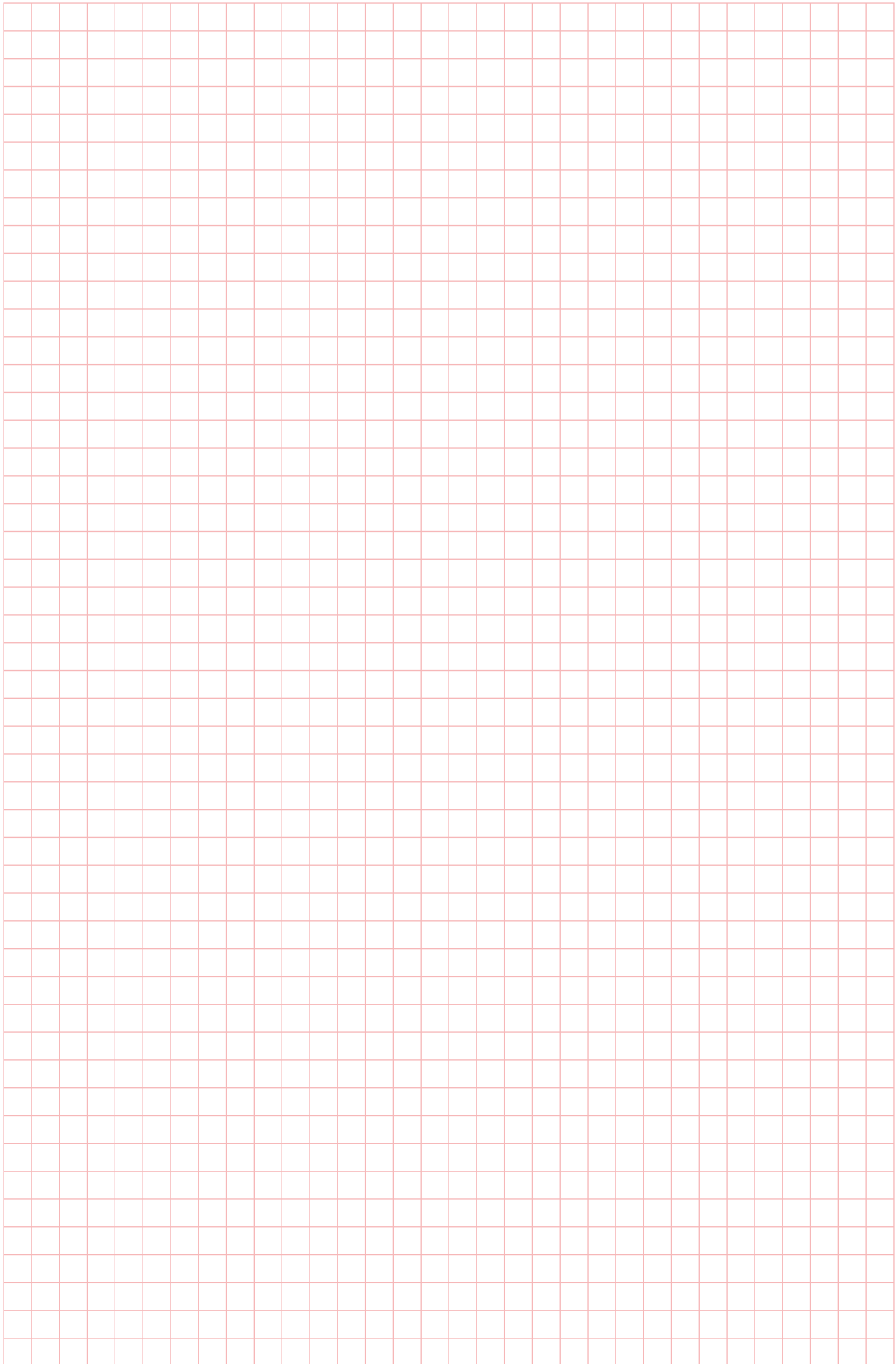

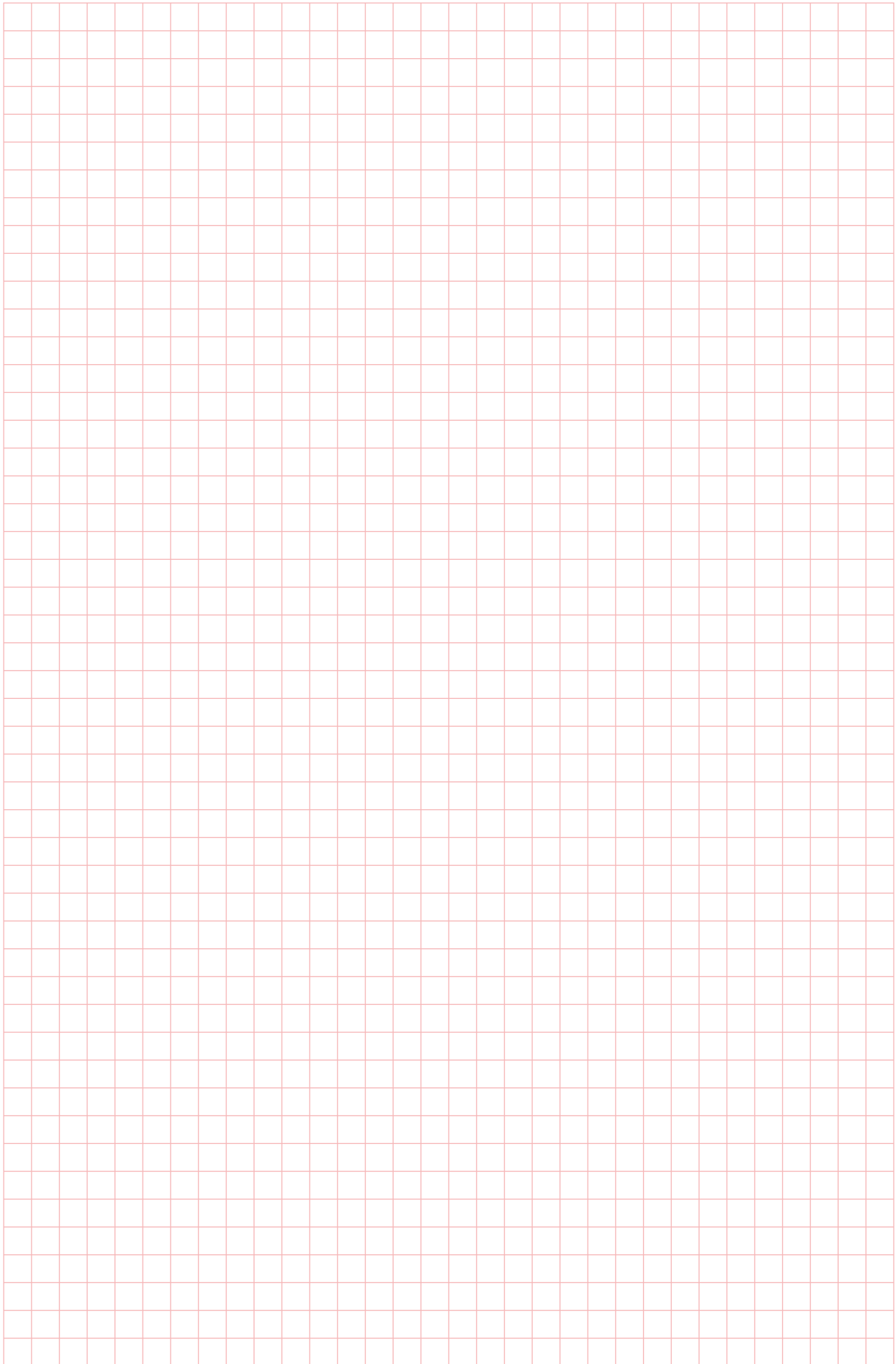

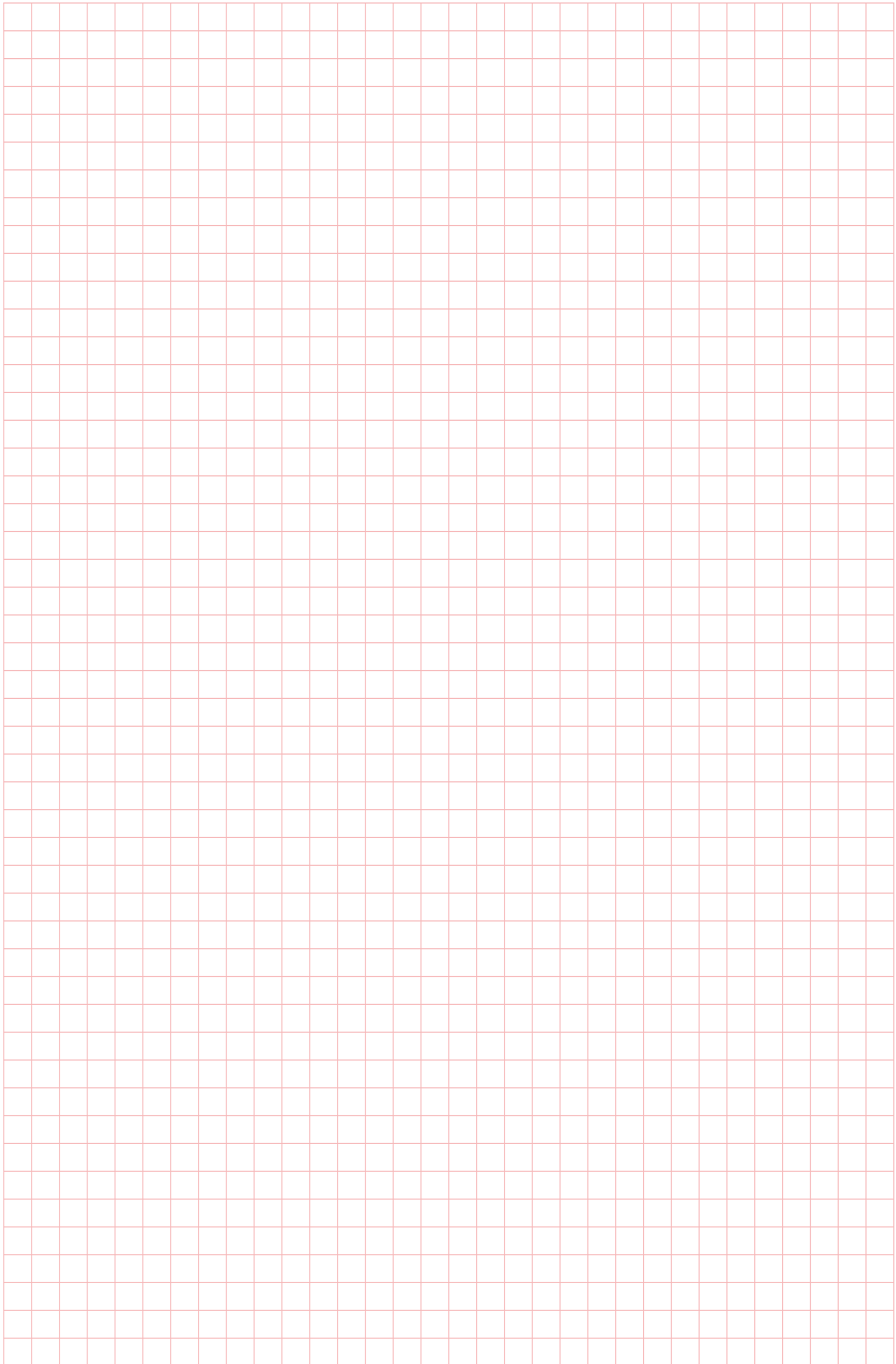

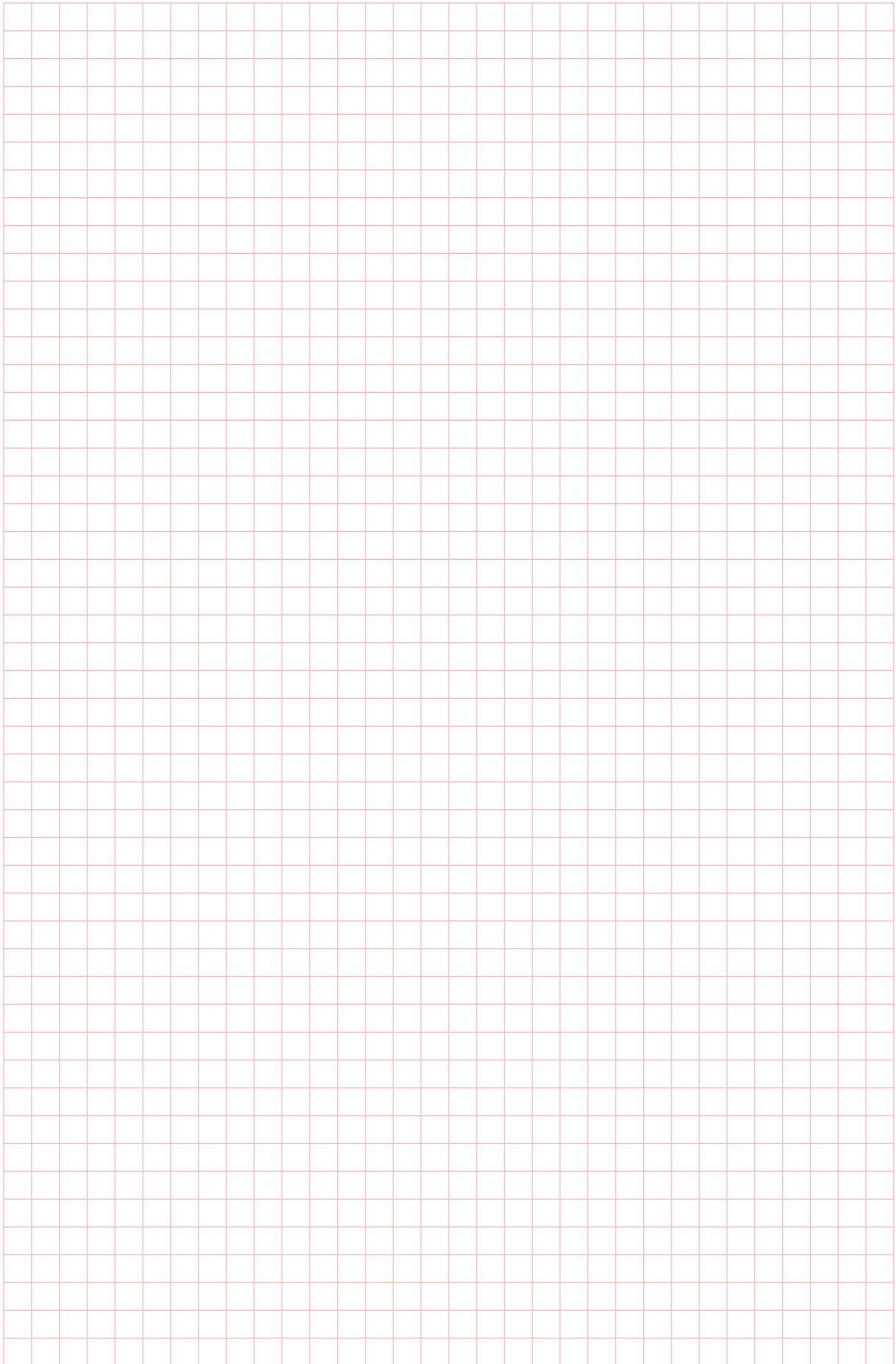

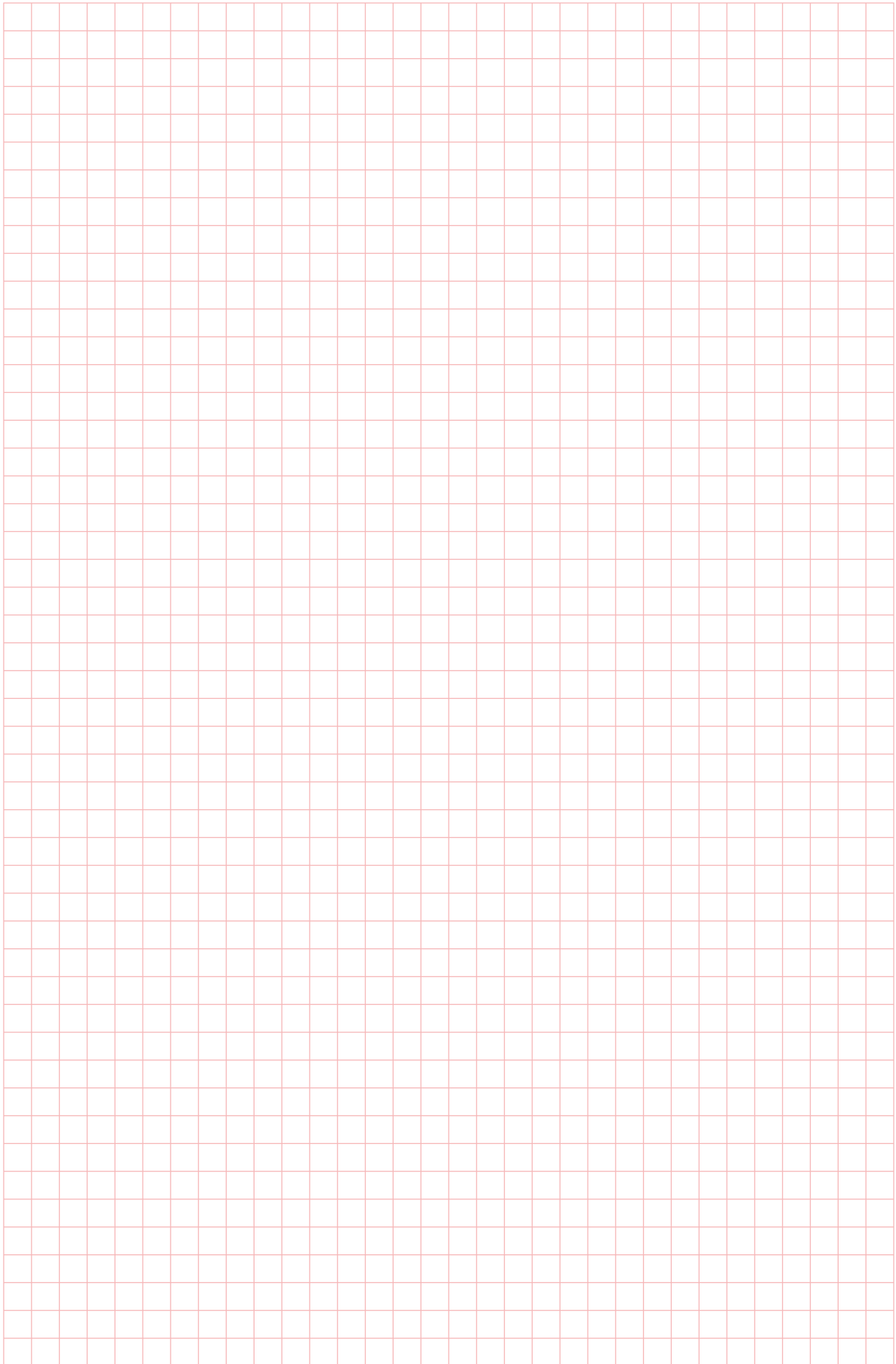

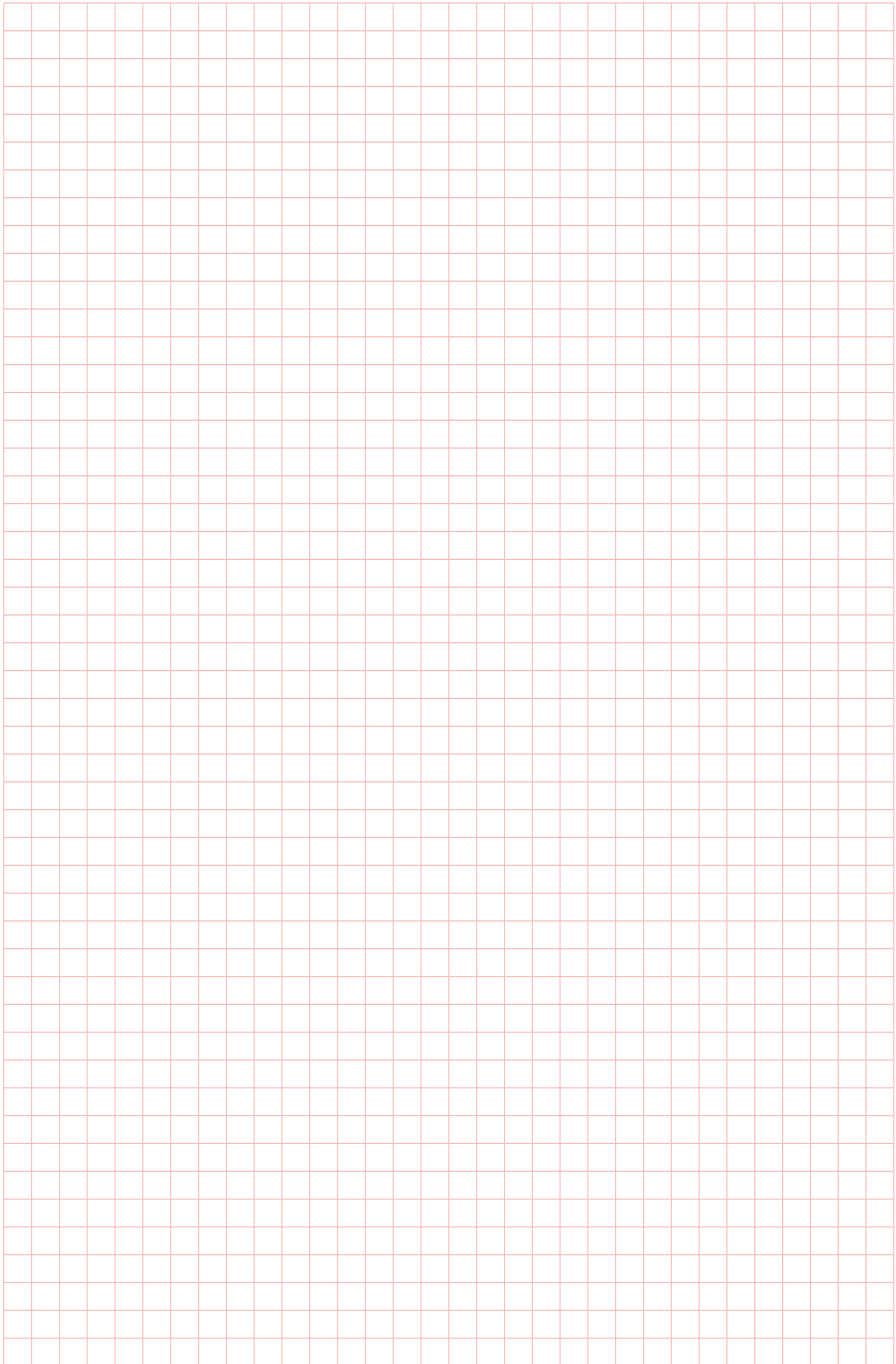

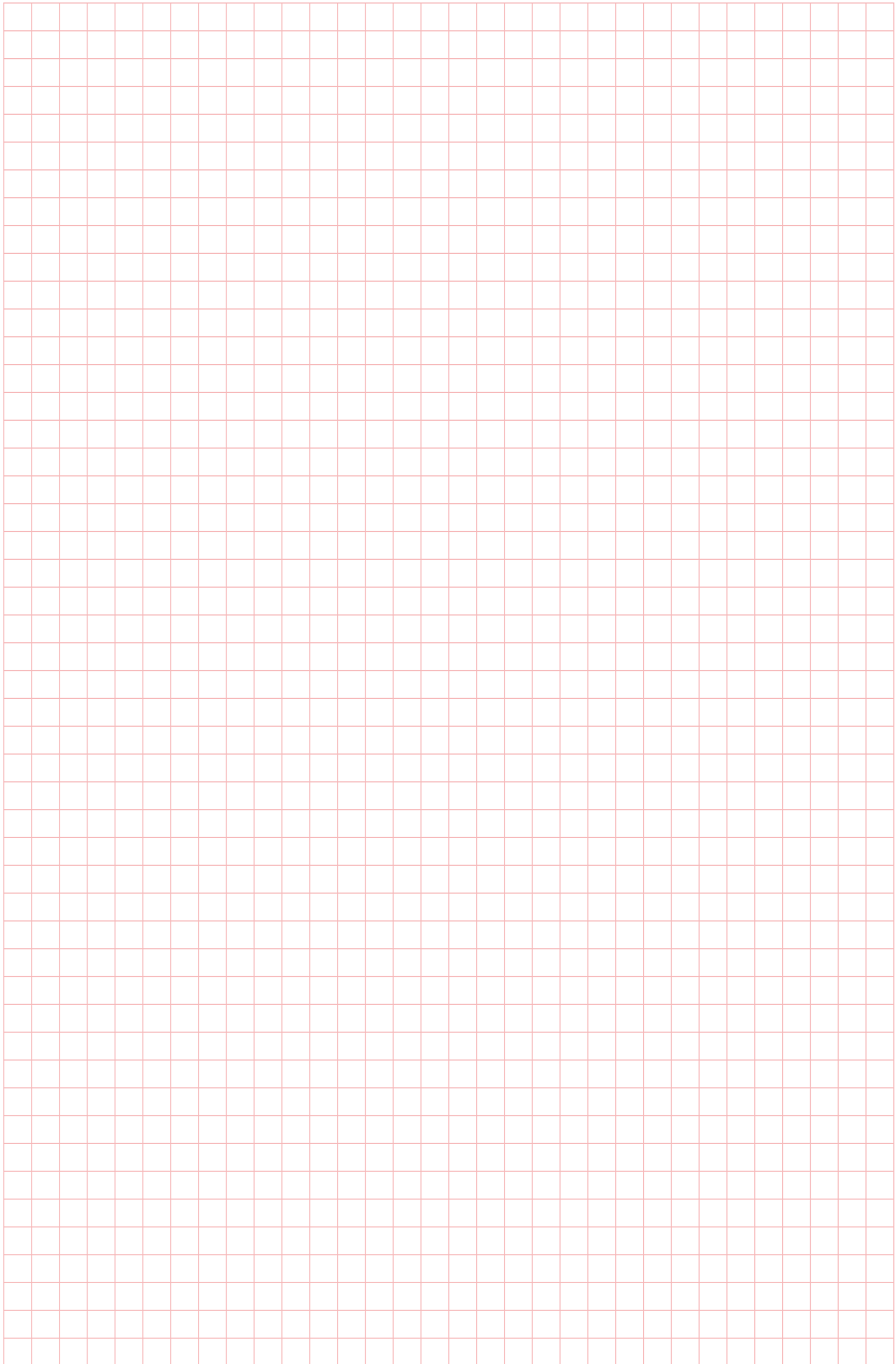

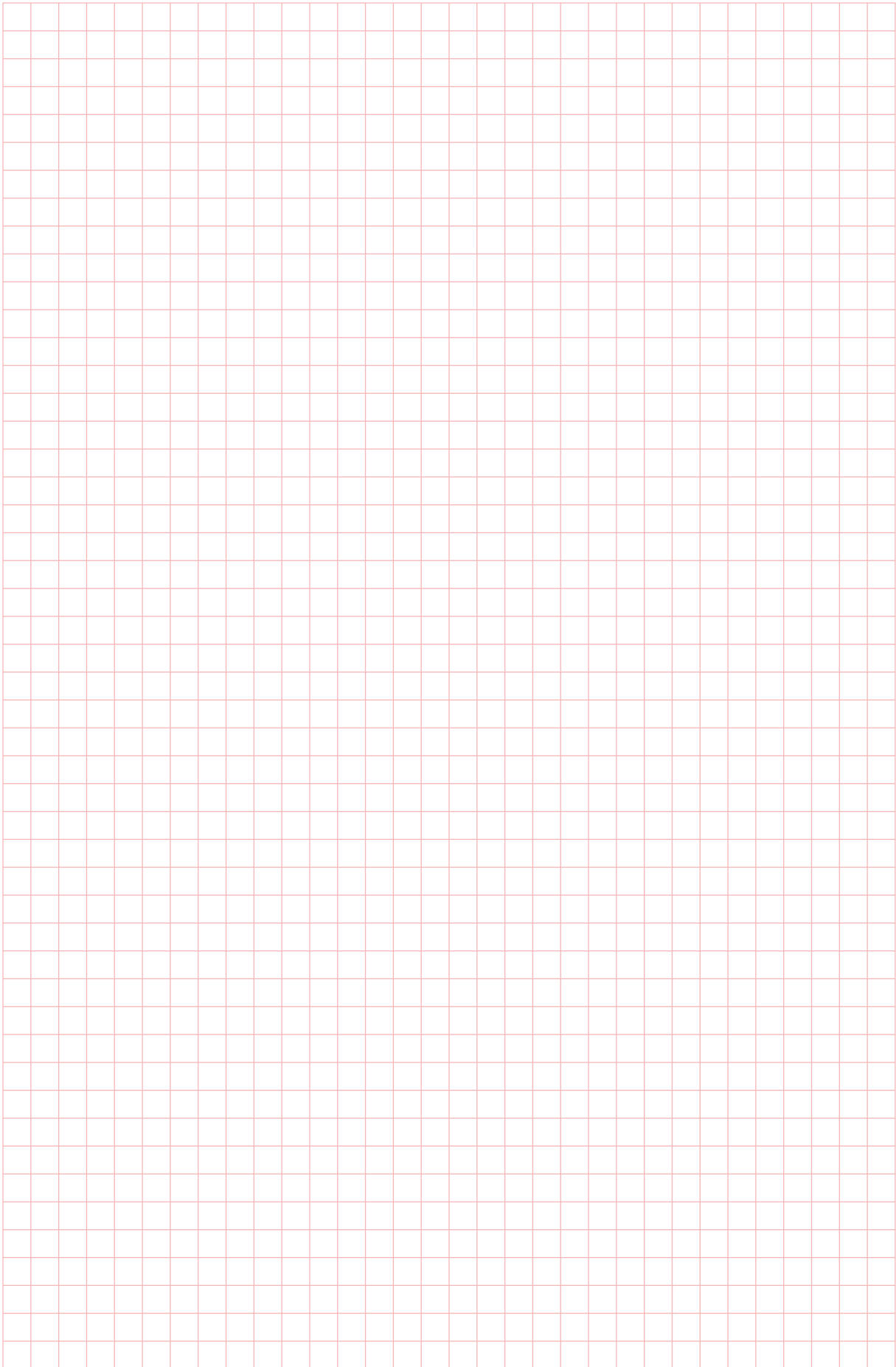

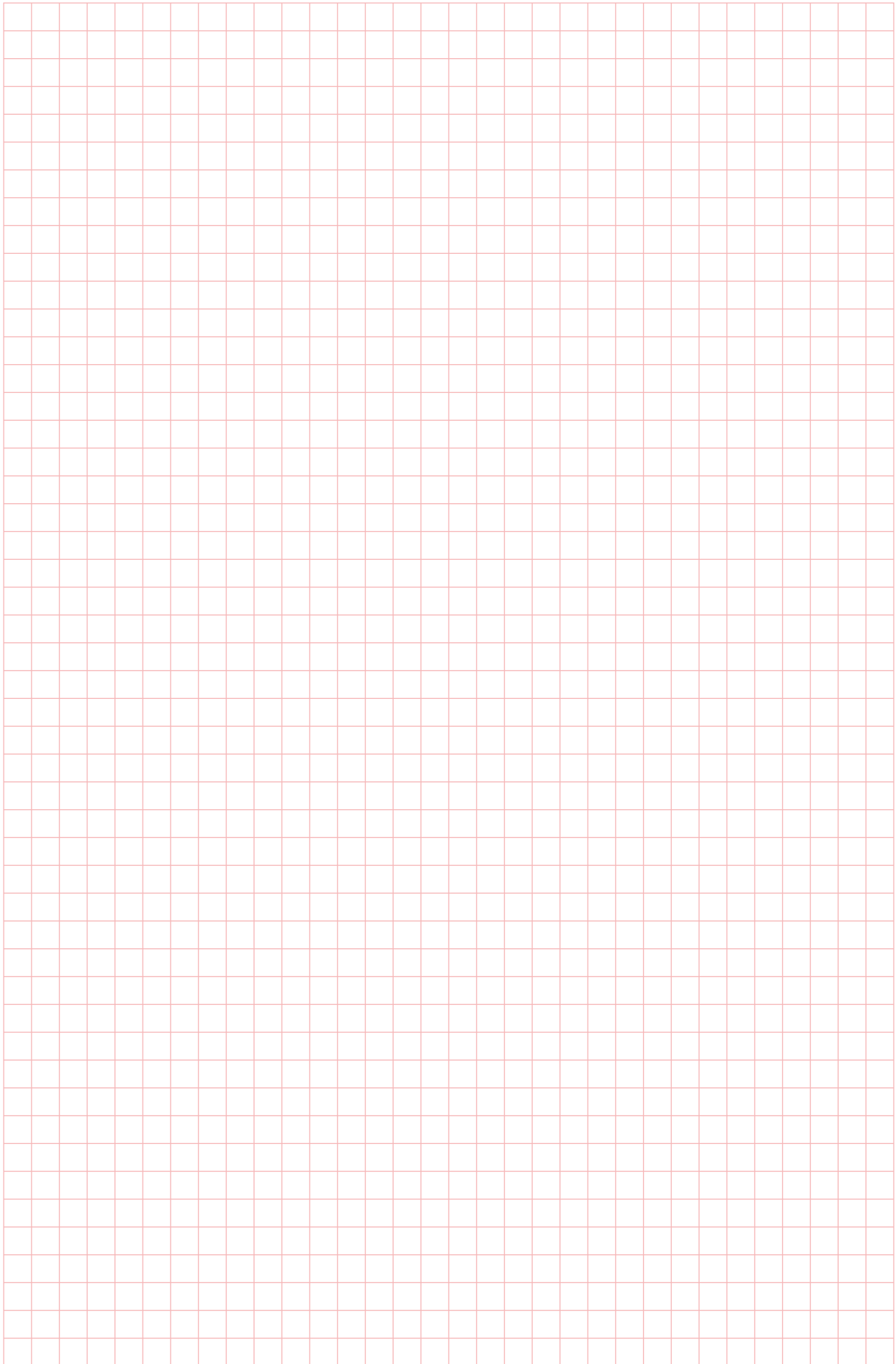

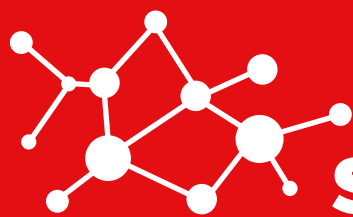

sieć na kulturę

www.siecnakulture.pl

FUNDACJA **WSPIERANIA**
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU